XI. évfolyam. Budapest. **235.** szám. Szombat, 1877. szeptember 15.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hozva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A ház összeül.

Holnap jó ismét össze hosszas szünet után Magyarország képviselőháza. Rendkivüli körülmények között, egy ország izgatottsága kiséri a ház tagjait tanácskozási termökbe. Izgatottabb tiz év óta soha sem volt a nemzet. Fülében cseng még a kassai toast, s vele hánykolódik lelke ama politika kietlen utjain, mely a muszka barátság karjaiba vitte a nemzetet.

És a nemzet azzal felel a kihivásra, hogy feszült figyelemmel tekint a harcz elé, mely Plevnánál dühöng. Tulajdon véreink harczát sem kisérhetné elénkebben.

Az érdekeltség lázassá fokozódott. Az ország minden részében Ozman pasa fegyvereinek győzelméért száll az ég felé az ima A hősök küzdelmére bámulva és aggódva tekint népünk apraja nagyja. Bámulja a halált megvető elszántságot, a lelkes kitartást, aggódik a kétszeres tulerő miatt.

Fegyverbecsületét nem télti már többé, oroszlánok hatalmasan verekszenek. A muszka halottak és sebesültek ezrivel boritják Plevna körül a csatatért és Plevna még áll, mig Ozman pasa él a hősök élén.

Ily körülmények között ül össze az országgyülés. Nem mondanánk igazat, ha azt állitanók, csupa beköszöntő frázisgyártásból, hogy valami kiváló várakozással tekint felé a magyar nép. Két ülésszak alatt annyira eljátszá a bizalmat, hogy többé nem képes a nemzet hitében azon állást elfoglalni, a mely a nehéz viszonyok között méltán megilletné.

Nem a várakozás, pusztán a kiváncsiság tekint összejövetele elé. Kiváncsi a nemzet tudni, meddig terjed e ház elemeinek vak engedelmessége; meddig megy szolgálatkészségük az üres kijelentések megtapsolásában?

Hogy milyen alantas véleményt foglal el a nép szivében a képviselőház jelen alakulásában és mostani elemei mellett, arról tanuskodhatik, hogy nagy dolgokat senki sem vár tőlök. Már előre képzeli az interpellatiókra adott választ és azon megnyugvást, melyet a legléhább miniszteri felelet is a többségnél kelt.

Szomoru dolog az, midőn annyira leszáll egy parlament tekintélye a nép előtt. De hát igy van és a képviselők magábaszállásán és elhatározási készségén függ, hogy lerontsák a rosz és jogosult véleményt. Rajtuk áll már csak azért is, mert általános a meggyőződés, hogy az országgyülésen történők rendesen deprimálólag hatnak a közvéleményre. S ez nem is lehet másképp, midőn a szavazó készség oly nagy, hogy a miniszterek mint macskák játszanak a parlament egérkéivel.

Emlekedjék csak azonban a ház az öntudat és kötelességérzet azon fokára, melyet a nemzet érzelmeit hiven képviselő parlamenttől méltán megvárhatna az ország: azonnal nyerni fog erkölcsi erőben. — Ideje is, hogy a képviselő urak egyszer már számot vessenek hivatásukkal. Soha inkább nem volt arra jobban szükség, mint most. Az előzmények, kisérletek és tények egész sora áll eléjök, felhiva figyelmöket a létünket érdeklő nagy kérdésre. El akarnak-e még zárkózni a felelősség alól, a mely rájuk háramlik? Idegen test akarnak-e lenni a nemzet közérzületével szemben, a mely visszataszitólag veszi müködésöket? Nem érzik-e, hogy a tettek ideje elérkezett, a háznak számon kell kérni a kormányt és a számonkértet határozatilag utasitani, milyen politikát kövessen, ha még eddig sem birt helyes utra lépni.

Igen! a ház csak akkor áll meg a jelen körülmények között a helyzet szinvonalán, ha nem habozik többé, hanem nyiltan és erélyesen kifejezi: minő irányt követel a kormánytól. — A nemzet háborut akar az orosz ellen, szövetségben Törökországgal. A nemzet gyülöli, megveti az eddig követett politikai irányt. A nemzet elérkezettnek látja az időt, hogy az értünk is vérző Törökország segélyére menjünk.

Eh! de mit beszélünk a kötelességekről, a melyeket a képviselőknek teljesiteniök kell. Hiszen egy ország beszélt hozzájuk; egy ország sürgeti, legyen már egyszer a parlament méltó a nemzethez, s a midőn becsülettel járhat, ne hasaljon személyek előtt a porba. Most jönnek e házra a próbanapok. Ha nem állja meg helyét, ám a jövő évre lássák a tisztelt urak, hogy merre az ut, mert a ki nem ember a talpán, az ne álljon be a nép hite és érdekei bizományosának. Hadd lássuk, hogy állják meg a próbahetet.

A király kassai toasztja, ha tárgyánál fogva nem volna oly fellázitó, mulatságossá válnék ama czigánykodási bonyodalom miatt, melybe a kormányelnökön kezdve le a legutolsó irodalmi csizmatisztitóig keveredik a „jó érzelmü"-nek tetszelgő hazudozás. Annyira belebonyolodott az apparatus, hogy reggelre már teljes ellenmondásban állottak saját gyártásu hirei. Ma délutánra aztán az egész parasság kikapta a fekete-sárga paranesolatot: „Ne szóljon szátok, nem fáj fejetek!"

S csakugyan azon rajtavesztés mellett, melybe keveredtek tisztátkodásaikkal, legtanácsosabbnak tünteti fel számukra a hallgatást. Már ez is jobb, mint ha a „Pesti Napló" stylusával és moráljával émelyitő cantátét zengedeznek és nevezik ezt loyalitásnak, holott csak lónyaitás.

Nem tagadhatjuk meg olvasóinktól, különösen azoktól, a kik a faluvégi kunyhók lakóinak szólásformáit ismerik, hogy a hivatalos és félhivatalos czigánykodás egyik épületesebb dolgát szemök elé ne állitsuk.

Hát megtörtént biz az, hogy az első tagadás alkalmából a sajtó-bureau emberei felsőbb sugalat folytán oly közlést bocsátottak világgá, a melynek czélja volt Tisza Kálmán ő excellentiájának érdemeit a kárvallás alól kimenteni. A Tisza-féle rendszer ujnyomai hirdetni kezdték sebtiben, a mint ezt a „Pesti Napló" közlésével mi is ismertettük, hogy a „szövetséges" benn volt eredetileg a szövegben, ámde megjelen az udvari ebédre csengetés pillanatában Tisza Kálmán Magyarország nemtője és „tanácsára" törölve lett a „szövetséges" kitétel.

Lehet képzelni, mily pontossággal számitották ki a hatást, melylyel Tisza Kálmán párin alól álló nimbusa emelkedni fog, még a botrányos esemény után is. Hanem hát a czigányságot, mely ravaszul saját büneiből erényt akart csinálni, csakhamar utolérte a fatum. A Tisza-tisztogató közlemény után rögtön észrevették, hogy a czigánysággal igyekeznek ugyan kiráutani a muszka borfürdőből a fariseus lelkü miniszterelnököt, de ugyan akkor egyenest a király személye ellen fordulnak, sőt hagyják ben oly szinben tüntetve fel a dolgot, hogy a király már benakarta hagyni az eredeti szót a toastban és el is mondja kétségkivül, ha Tisza Kálmán a tányérhordó inassal egyidejüleg nem jő és meg nem menti a házat és hazát. Levén t. i. ez a ő mephistophelesi privilegiuma.

Ez a mentség ugy volt feltalálva, hogy okvetlenül sértőnek tekintik a király „alkotmányos személyére", ha másért nem azért, mert a király revására hazudik. Mit volt mit tenni, dementálni kellett a Tisza Kálmán személyét kiemelő czigányságot, s rohantak megirni, a mint jő:

„A „Pesti Napló" mai esti lapja azon tudósitást közli, hogy ő felsége toasztjának eredeti szövegében a „szövetséges" szó benne volt s az Tisza miniszterelnök felszólalására hagyatott ki. Ezen hirrel szemben a legilletékesebb helyről vett értesülés alapján mondhatjuk, hogy ő felsége a pohárköszöntést közvetlen saját elhatározása folytán, Tisza miniszterelnök minden felszólalása nélkül mondotta el, ugy a mint az a mai hivatalos lapban közölve van."

No már most okoskodjék, ki becsületes igazmondáshoz szokott ember, hogy mi itt, mi ott az igaz? Nem természetesnek fog-e feltünni, hogy az első izben közölt szöveg teljesen hiteles, az utóbb helyreigazitásul s mentegetődzésül közlött szöveg pedig hivatalosan hamisitott? A sok tintafogyasztással csak azt érték el, hogy még feketébb szinben tünik fel az egész tény.

Nem kell ehhez már semmi commentár. Elég bizonyság az, hogy csak Magyarországgal szemben a Tisza-féle hazugsági és csalási rendszer igyekezett még a hivatalos lap felhasználásával is port hinteni az ország szemébe. Már a bécsiekkel szemben megmaradtak az eredeti toastnál annak „szövetséges" szavával. Mig ugyanis a magyar hivatalos lapban közlik a megváltoztatott szöveget; a bécsi hivatalos lapban még tegnap, tehát egy időben, sem tartották szükségesnek. Pedig a külföld előtt nem a budapesti flókhivatalos lap tekintetik az osztrák birodalom hivatalos lapjának, hanem a „Wiener Zeitung."

Kell-e még jellemzőbbet is felhoznunk. Elég volt a czigánykerék ugrándozásból mutatványul ennyi. Más körülmények között a miniszterek nyilatkozataira fektetve és tartoznék is fektetni a közvélemény. Nálunk annyi szószegés után, s ugy az apró mint a nagy dolgok körül tanusitott és rajtavesztett felháboritó hazugságok után nem lehet. A politikai jellemtelenség, a szószegő immoralitás nem követelheti, hogy hidjenek neki még kedvezőbb esetben sem; ez esetben pedig lehetetlen.

A félhivatalos sajtó.

Azon czigánykodási zsibajról, melyet a félhivatalos jó madarak csaptak, következő igen találó megjegyzésekkel kiséri a „Kelet Népe":

A henczegő szájaskodásnak félhivatalosabb komédiáját sikerültebben nem játszotta még el semmiféle subventionált lap, mint a hogy a tegnap teljesen faképpé dermedt „Hon" 36 órai szuszogás után ma estére visszakapja lélekzetét. És oly éktelen dübe jön, a minőben még embert nem láttunk. Hogy merészelték azt sürgönyözni, hogy királyunk „szövetségesének" nevezte a muszka czárt, Magyarország természetes ellenségét, ez képezi dühének okát. — Elmondja, hogy ez a szó elég, hogy a királyt a nemzet szemében lealázza s tőle a nemzet tiszteletét és ragaszkodását elvonja: (Hohó!) és ha az illetékes dementi nem érkezett volna, mely kitörülte a királyi toastból azt a szót, „mely a legnagyobb indignatiót keltette országszerte, no akkor olvastunk volna a „Hon" mai számában oly czikket, a mire elámult volna a „vérengző szörnyeteg" vagyis a muszka czár, mint a hogyan őt a loyalis „Hon," a kassai toaszt hiteles szövege után is elnevezi. Oh! balsors! hogy az illetékes dementi csak huszonnégy órát, és nem legalább 48-at késett. Akkor ma már olvasnók azt a manifestumot, melyet ama végzetes szó ellen kiadott volna a „Hon." Megolvastuk volna? Vajjon! — Hisz ha a „Hon" azért lármáz, hogy a dementi miért késett 24 órát, hát miért késett ő iszonyu indignatiójának lélekzetvételével 36 órát? A mit elakart mondani ma reggeli lapjában, miért nem mondta el azt tegnapi estilapjában, mikor helye és ideje is lett volna rá? Hát egyszerüen azért, mert ha a dementi nem érkezett volna, akkor a „Hon" ma is épen ugy hallgatna, mint tegnap hallgatott, sőt többet mondunk, meglehet azt fejtette volna ki, hogy a „hamisitott" fogalmazás épen olyan természetes (mert a három császár-szövetségéből folyik), mint volt monarchiánk tiltakozása a „török kegyetlenségek ellen," a miben a „Hon" utólag szintén semmi komolyat nem talált. No de megjött a dementi! most szabad a vásár, s mig tegnap egész nap halotti csönd honolt a „Hon"-nál, ma kisül, hogy az egész szerkesztőség tombolt az országos indignatiótól, sőt ezikk is iratott, mely azonban megöletett, mielőtt meghalt volna.

Az „Ellenőr" kassai tudósitója utóhangot ir a kassai napokhoz, melyben bebizonyitja, hogy a királynak főudvarmestere nem Hohenlohe hanem ő. Mert nélküle Kassán semmi sem történhetett. Határozottan állitja, hogy hallotta, midőn Albrecht főherczeg az orosz attachét nem szólitotta meg (nem szólva arról mikor megszólitotta.) Kijelentette, hogy Kassán orosz rendjeleket nem látott. (Bizonyosan mert nem ismeri őket.) Azt, hogy a toast hamisitott szövegét ki küldhette, nem tudja. (Noha a „Corr. Bureaux" megnevezte magát.) Hanem akárki küldte, alávaló ember volt, és az udvarhoz közel nem állhat, mert különben ilyen bizalmas dologról nem értesülhetett volna s nem ülhetett volna fel neki a monarchia minden lapja, sőt 24 órán át az egész nemzet. Manifestumát igy végzi: „Hallgassanak hát el a hamis hirek terjesztői. A közönség pedig ne adjon e hireknek semmi hitelt." Tehát „hinn(d)i vagy nem hin(d)i: ez itt a kérdés!"

Az eski-dsumai ut.

(Saját harcztéri tudósitónktól.)

Az utszélen, aug. 29.

Nem rajongásból választottam eme helyet levelem keltezésére, de most nem birtam megbarátkozni avval, hogy attól a vadkörte fától keltezzem levelemet, mely alatt most pattogó parázs mellett virrasztjuk át a rövid éjszakát, s utóvégre be vett szokás nálunk a fedél nélkül maradtakat utszélre kerülteknek nevezni.

De hát tulajdonkép mi is hozott ide?

Tegnap megsürgönyöztem, hogy Sulejman pasa Sipkát elfoglalta, s igy bevégzett tény volt, hogy ezen áthatolva megkezdetnek a döntő ütközetek. Táviratomban is ugy jeleztem, hogy az egész vonalon ütközetet várhatunk, s ennek az a históriája, miszerint én eme dolgoknak küszöbön lételét, biztos informatiók után határozottan állitottam, s csak a polgári hatóság megkeresésére módositottam cathegorikus sürgönyömet. De azért utána jegyeztem, hogy Eski-Dsumába indulok, miután minden jel arra mutat, hogy az itt már megpuhitott muszkákon kezdik meg törökjeink az offensivát.

Kedden éjjel 11 órakor több collegával együtt utra keltünk, hogy idejében megérkezhessünk a tett szinhelyére.

Az ily éji utazások, ha nem is kellemesek, mégis inkább ajánlandók mint a nappali forró pornyelés. Igaz, hogy a sumlai őrszemek mint éjjeli utazókat megaredáltak bennünket, de miután egy öl hosszu s a szultán pecsétjével ellátott bujuzuldomat eléjük tártam, s még hatalmasabb argumentummal élve elmondánk, hogy magyarok vagyunk, háboritlanul folytattuk utunknak másik felét. Itt ugyan kivételnek mondhatnám, hogy a rendes pihenőket megtartottuk, a mennyiben az utfélen nagy tüz mellett, éjjelező basibozukokkal egy-egy kávét fogyasztottunk el.

Maga az eski-dsumai ut épen nem különbözik Bolgária más lélekvesztő közlekedési eszközeitől. Meg van ennek is a neve, hogy országut, mi jól magyarra forditva annyit tenne: járhatatlan. Jobb is igy a gidrös-gödrös utat kikerülve, a mezőkön amugy torony irányában folytatni az utat, s nem háborgatva lenni ama hosszu kocsisoroktól, melyek hadiszereket szállitanak a hadsereg számára.

De az ut annál regényesebb. A Balkán kiágazásai emelkednek egyik oldalon, még jobbról termékeny szántóföldnek terülnek el. Sokszor aztán bokros csalitokhoz érünk, melyekben egy-egy a muszkáktól hazulról megugrasztott mohamedán karaván ütötte fel sátorát.

Éjfél után 4 óra lehetett, midőn Eszki-Dsumába értünk. Egy bolgár paraszt udvarát, melyen a Lom folyónak másfél lépés széles ága foly keresztül elfoglaltuk lakásul. Nem volt kellemetlen. Fölöttünk szőlő lugasok futottak végig, itt-ott egy egy gyümölcs fa emelkedett, melynek sürü lombjai közt szabadon tanyáznak a gerlék.

A kis patak mellé telepedtünk le, oda vetettük azt a pokróczot, melynek a párnás ágyat kelle pótolnia. A párna hiányát bármint éreztük is, mégis megbarátkoztunk volna az álmak istenével, ha az a gerle banda nem csap egész éjjel olyan turbékolást, hogy a ki erővel pihenni akart az a legjobb esetben sem alhatott.

Igy virrasztottuk át az éjet egy csomó szunyog társaságában.

Alig virradt, midőn karavánunk szótöbbséggel elhatározta, hogy a ki jegyzeteket akar tenni a városról, továbbá kinek bevásárlani valója van, az siessen a városba, ámbár az utóbbi el is maradhat, mert utközben oly falut érünk, hol lakmározni lehet.

Magam is a touristákhoz csatlakoztam, mert átkozott rosz ágyamon ugy sem birtam volna aludni.

Eski-Dsuma világszerte ismeretes hires bazárjairól, azaz vásárairól. Nemcsak a bolgár, de a rumeliai ipar is itt mutattatik be a vidékieknek, s ilyen alkalommal meg is jelennek a vásárlók. Hanem ilyen nem vásáros időben is van itt elég kereskedés, mit mutat a sok bazár, s ezek között oly elegansul berendezettet is találunk, hogy némelyik beillenék egy magyar falusi szatócs boltjának is.

Máskülönben Eski Dsuma olyan rongyos bolgár-török város, mint többi collegái. Itt láttam először órát a tornyon, s a toronyban harangot, mely inkább mutatott serpenyőt, mint más instrumentumot. Nem is volt nagyobb egy jókora csikós bográcsnál. Az óra mutató török numerusokon sétált. Megnéztem egy iskolát is, hol midőn elismerésemet nyilvánitám a fölött, hogy a lány gyermekeket nem a fiukkal együtt ültetik be a tanodába, a professor ur savanyu pofával vallá be, hogy ennek oka abban keresendő, mert a lánygyermekek nem avatkoznak a férfiak mesterségébe, s igy az iskolába járást sem tartják szükségesnek, levén a tudomány ártalmára az asszonyi állatoknak.

Innét kerülnek ki aztán a boldog férjek!

De most nem a nevelésügy volt az, mi legközelebbről érdekelt. Hiába mai napság a hol nincs puska, kartács, ágyu meg vér, az semmi sem előttünk. Siettem én is az eski-dsumai tábor megtekintésére. Ez nem könnyü dolog volt, miután ha ide akartunk jutni, egy még tán a városnál is hosszabb utczán kelle áthaladunk.

A városon kivül, egy óriási major fölött vannak a sátrak felállitva. Nem fehérek ezek, mert galyakból vannak kunyhószerüleg összeállitva, nem is zöldek, mert a lombok ősz előtt megsárgultak. Egyptomi lovasok és gyalogosok vannak bennök elhelyezve, de nem soká, mert utra készen állanak, hogy a hareztérre mehessenek.

Igy voltunk mi is, azért 11 óra felé utra keltünk, miután biztos tudomást szereztünk arról, hogy a török sereg Jenikeő körül táboroz. Ez a nappali utazás kevésbbé kellemes az éjjelinél, miről bizonyságot tehetnek azok, kik forró nyárban valamely poros vidéken keresztül utaztak.

Eski-Dsumát elhagyva, egy ambulance-kocsival találkoztunk, mely sebesültjét szállitá a városba. Később egy kut mellett az egyptomi segélycsapatok egyik zászlóalját láttuk letelepedve, mely pihenőt tartott, különben szinte Jenikeőbe voltak szánva, hova az eski-dsumai csapatoknak legnagyobb része már meg is érkezett, mi eléggé bizonyitja, hogy egy komolyabb ütközet csakugyan várható.

Mi pihenőnket Mehemedkőjben tartottuk meg, hol a helység birójának voltunk vendégei. Ez az érdemes török ur mindent elkövetett, hogy vendégeit jól tarthassa, Egy-két csirke, tojás s más ehetetlen török étel lett feltálalva, természetes a vöröshagyma ez a magyar ananasz sem maradhatván el, mely zamatos eledel remélnem engedi, hogy ha halálunk után virággá változunk, én bizonyosan vöröshagymaszár alakjában jelennék meg az igazságos biró előtt.

Hanem voltak itt más virágok is, biró uramnak szép kis gyermekei. Eszményibb szépséget soha nem láttam, mint az a 4 éves fiuecska, ki az ebédnél felszolgált. Ezen kivül valahára megtudtam azt is, miből lesznek azon háremi szépségek, melyekről annyit beszélnek az egész világon. Szebbnél szebb lánykái voltak az igaz hitünek, de olyan csoda szépséget gyermekben, mint a karon ülő kis lányka volt, soha az öt világrészben nem láttam. Azok az azur kék szemek, selyemnél puhább haj fürtök, mindig mosolygó ajkacskák csak a háremek számára teremhetnek.

A házi gazda ugyancsak örömmel is mondogatta, hogy minden gyermeke ilyen szép, s végül még avval lepett meg bennünket, miszerint a megtraktáltatásért a keleti vendég szeretet szokása szerint semmit nem akart elfogadni.

Este felé, midőn a napnak sugarai nem oly forrón csókolgatták e feketeségi testet, ujra utban voltunk. Mehemedkőjnek hegyes völgyes utczáiból kibontakozva, egy bokros vidéken haladtunk, egész Jeikő határáig. A nap lehanyatlott, pihenőre kelle gondolnunk.

Előbb futárokat küldénk mindenfelé, hogy hirt kapjunk, mely tájon van felállitva a török tábor. Nem sokára visszatértek cserkeszeink, jelentve, hogy a tábortól alig vagyunk fél órányira. Megvacsoráltunk, aztán egy vadkörte fa alá teritve esőköpenyeinket, a pattogó tüz melege mellett ledültünk, már t. i. a ki ledült, mert nagyobbrésze felhasználtuk e pihenő időt eléggé érdektelen tudósitásaink megirására.

Érdekesebb hiányában én is megirtam eme, csak rám nézve mulatságos ut rövid históriáját.

Lukáts Gyula.

A török lakosok nyomora.

Azon nyomort, a melybe a muszka kegyetlenségek elől menekülő lakosság sülyedt, igen élénken festi Fawcett angol főconsul a konstantinápolyi angol nagykövethez Layardhoz intézett levelében. A levél igy hangzik:

Therapia, aug. 25.

Sir! Azon magánlevélben, melyet Rodostoba érkeztem napján excláldhoz intéztem, némileg rajzolni igyekeztem a nyomorult és siralmas állapotot, melyben itt mintegy 1200 embert találtam, a kik a Balkán aljából menekültek el. Mintegy 800 közülök török volt és pedig leginkább asszony és gyermek, ezenkivül 250 bolgár volt köztük. A rodostói kaimakam közleményei és saját személyes észleletem szerint ott most 2700 menekült tartózkodik.

Elutazásom estéjén egy várnai fregatton még 1500-an érkeztek meg. A rodostói kerületben összesen mintegy 5400 menekült van, köztük csak 400 bolgár. Minden felnőtt menekült a kormánytól naponkint fél oka, minden gyermek negyed oka kenyeret kap, de egyebet semmit sem. A Rodostóba menekült bolgárokat két iskolaépületben s egy templomban találtuk elhelyezve. Elég jól voltak ruházva, némi főző-eszközeik is voltak, s a görög község részéről némi segélyben részesültek.

Csak egyetlen nő volt megsebesitve, de sokan vérhasban és váltólázban szenvedtek. Ezután meglátogattuk az ottoman menekülteket és sokkal roszabb állapotban találtuk őket, mint a bolgárokat: a török menekültek 51 régi házban vannak az egész városban szétszórva. A szerencsétlenek mindegyikének 1 és fél oka rozst, fél font kávét és mintegy öt piastert adtunk. A legtöbb asszony azt mondá, hogy férje meggyilkoltatott. Másnap Drinápolyba lovagoltunk, hol sokkal nagyobb számmal találtunk menekülteket, kik azonban nem ily teljesen segélytelen állapotban voltak.

Itt ugyaannyi kenyeret osztanak ki, mint Rodostoban. A török menekültek száma, mely naponkint szaporodik, több mint 6000, a zsidóké mintegy 1700, a bolgároké körülbelül 400. Ez utóbbiak közül legtöbben Filippopoliban kerestek szállást. Blunt consul az execlád által rendelkezésére bocsátott eszközökből kizárólag nők és gyermekek számára két kórházat alapitott.

Fogadja J. Henry Fawcett.

A horvátoknak nem elég gond a keleti háboru. Épen ezt az időszakot tartják legalkalmasabbnak némely közjogi kérdések rendbehozására. A porto-rei „Primorac" a horvát országgyüléshez fordul és a fiumei ügyet hozza fel még egyszer. A lap „minden külön felterjesztés nélkül" saját nevében az országgyülésnek igy szól: „a kiegyezést Magyarországgal drága áron megvettük; a legnagyobb áldozat, melyet a kiegyezésnek hoztunk, Fiume város volt, a melyet ránk nézve, mint elveszetnek lehet tekinteni. Ha azon emberekben, a kik az 1867. évi kiegyezést létre hozták egy szikra is a hazafias öntudatból lett volna, Fiumét oda nem adta volna. Elfelejthetlenek azon eszközös, melyeket a magyarság mozgásba hozott, hogy Fiumét az anya-országból elidegenitse. — A magyar ügynökök, a kik most kényer és hivatal nélkül az ottani nyilvános rendre nézve veszélyesek, uszitották akkor a csőcseléket a horvátok ellen, hogy kergesse ki a horvátokat a városból és vandalismus által bizonyitsa be nekik, hogy Fiume a horvátokat gyülöli: Ha a Rauch-féle időszakra visszapillantunk, irtózattal emlékeznünk kell, mily cselszövények által az egész tengerpartot megakarták magyarositani. Elősorolva még több ily esetet, felszólitja az országgyülést, hogy a legközelebben történt botrányt és a horvát zászlónak megsértését minél előbb tárgyalás alá vegye, és egyuttal kivánja, hogy a fiumei kérdés haladéktalanul oldassék meg, mert Horvátországra nézve nagy szégyen volna, ha ezen kérdés még továbbra is megoldatlan maradna. Végtére még azt is adja hozzá, hogy ez minden igazi horvátnak kivánsága, elvesztettek, mert Szerbia és Montenegró ellen ép ugy dühöngtek, mint most Oroszország ellen. Kossuthnak utolsó enuntiátiója oly esztelen, hogy a birálatot sem érdemeli meg. Kossuthnak levele maga magának legjobb birálat.

Mohamedanismus és keresztyénség.

A török és muszka képviseletében.

(Második és utolsó czikk.)

A keresztyén vallás fenséges és örök elveiről nincs mit szólanom keresztyének előtt. Az istenről való tiszta fogalom, az ember erkölcsi magas rendeltetése, az isteni jóság és szeretet megtestesülései legtökéletesebben a Krisztusban, azon szentségek, melyek a keresztyén vallást s a mennyiben ezt hiven szolgálja a keresztyénséget, minden más vallások s vallási társadalmak felett megkülönböztetik.

Krisztusnak, az emberiség üdvezitőjének s az apostoloknak magas és fedhetlen erkölcse, a tökéletesedésre hivatott, de sok akadályokkal küzdő egyéni erkölcsiségnek mindig példányképe marad minden idők és nemzetek előtt. — A keresztyén vallás a legmiveltebb és magasabb lelket is megnyugtató égi vigaszain kivül, bir mindazon isteni kellékekkel, melyek az emberi társadalomban egyesitik és áthatják az erkölcsi erőket, s az emberek a testi gyarlóságokon győzedelmeskedhető magasabb erőt, hitet és bátorságot biztositnak.

Egy tekintet a keresztyénség történelmére meggyőz ez igazságról. Az egyesek, családok, társadalmak és államok erkölcsi biztonsága, mind, de mind az évezredek szellemi vivmányai, égi kijelentését feldölelő, s az emberi lélek örök jogát és rendeltetését szem előtt tartó krisztusi elveken birja és birhatja maradandóságát.

A keresztyén vallás, Konstantin alatt kezdett fellépni mint állam hatalom, midőn az egyénekben és családokban, kiket áthatott és megszentelt, létezésének és hatalmának alapjait már megvetette. A keresztyén társadalom ez az elveinél fogva köztársasági intézmény, elfogadván a pogány és zsidó vallásoknak a császárok és királyokról szóló hatalmi eszméjét, ugyanazon egy Krisztus szerint való királyi népség és szent papságból, igen helyesen, külön egyházi és polgári társadalmat alakitott. Azonban még a királyi népség és szent papság illetőleg a hivők minden tagjának őt megillető joga és szabadsága, az idők és érdekek homályában annyira elmosódott, hogy a reformacció is csak nehéz küzdelemmel egyesitheté; addig Krisztus ezen mondását, „adjátok meg a császárnak a mi a császáré" váltig felhasználták s használják maig a császárok, de fájdalom a népek jóléténck s az emberi lélek istentől nyert, és semmi vallások, zsarnok hatalmak által bün nélkül el nem vehető természetes joga és szabadsága rovására.

Mellőzve a keresztyén vallásnak a mohamedanismussal szemben érvényesitését, felvett tárgyam azon részére térek, hogy a keresztyénséget a mai muszka nagy Oroszország képviseletében felmutassam. — E feladatnál, sajnos, hogy a keresztyénséget csak homálylyal boritó tényekkel

találkozunk. — Mert eltérve minden nemzetiségi tekintetektől, mi a jelenlegi muszka nemzetet és kormányzatot, a keresztyénség képviselőjéül nemcsak el nem ismerhetjük, de benne, egyházi és társadalmi életében, kormányzási eljárásában, a keresztyén jellegből, a puszta névnél egyebet alig láthatunk. A muszkák között, a czár birodalmában tengődő szláv elemnél a keresztyén vallás és czári hatalom egy és ugyanaz. Valóságos zsidó vagy mahomedféle theokráczia, keresztyén fémmázzal bevonva, s a szellem porbatiprásáig megkeresztezve!

A muszka nemzetnek, átalán az orthodox szláv fajnak, épen oly mindenható ura a czár, mint a mohamedánusoknak a próféta-szultán. A 64 püspökből álló korlátlan hatalmu szent zsinatnak, melyben a nagy patriarcha oly hatalommal bir, mint a török főpap; a czár van felette, kinek politikai czélja a püspökök és papság által eszközöltetik.

Politikai vagy vallási előhaladásnak, fejlődésnek Oroszországban semmi jele, sőt visszaesés tapasztalható. E század elején az angolok buzgalma folytán alakult ugyanott egy biblia társulat, mely azonban beszüntetett, nehogy a bibliai szellem az egyeduralomnak ellenzéket alapitson, s az egyéni, vallási és társadalmi szabadságnak tért szerezzen. A legközelebbi időkben, mig a török szultán a keresztyén alkotmányos nemzetek sorába vezeti eddig a török államban polgári papokkal nem birt népeket, addig a muszka kormányzat a kereszténység nevében, a keresztyén elvekkel legellentétesb erőszakoskodást cselekszi. Valóban, a keresztyén név csak a sötét emlékü inquisitio által volt oly mélyen sértve, mint most a muszka által.

De hát mi az a keresztyén hit, mely a szegény muszkát, a czár kegyelméből boldogitja? Hiszi, hogy van isten, atya, fiu, szentlélek, ki a muszkanépet rabszolgaságáért, melyet a szó nem bibliai értelmében, értelmi és lelki szegénységnek, hogy ne mondjam durvaságnak mondhatunk, kiválóan s minden mások felett szereti, s ha a csatában, melyet az itt és ott erőre törekvő népszabadság ellen, mely mindig a vallás nevében kereszteztetik — meghal, egyenest a menyországba megyen, mint a török, hol mig ezt szerelmes leányok, őt csillogó üvegekben a szészes italok örömei várják. Vannak szentjei, kiket képeiken imád és segitségül hiv, bőjtje sat. Az isteni mindenható hatalmat tette és lelke felett képviseli, s erősen gyakorolja a czár, ki minden oroszok orthodox keresztyének feje, s a ki ennek el nem ismeri, az emberi joggal sem bir, azt erőszakkal kell kényszeriteni azon orosz templomokba, melyeket csak 1870 óta is számszerint nyolczvanhatot, az erővel-fegyverrel áterőszakolt az európai keresztyén kormányok szemeláttára tüzzel-vassal pusztitott szegény lengyelek számára épitettek. Igazán, midőn keresztyénekkel, a buta vadboszu, ily lelketlenségeket teszen, s a keresztyének ellen való bünharczát, mint a törökökkel szemben, a kereszty énség nevével indokolja, méltán felkiálthatunk: Öröködbe uram pogányok jöttek; mert nem a név, s az isten imádásának formája, hanem az ily irtóztató erőszakoskodások teszik az egyeseket, hatalmakat és császárokat a vad pogánynál is irtóztatóbbá s félelmesebbé.

Nem feladatom, hogy a most dühöngő irtó háboru iszonyatosságait részletezzem s a muszka népre, mely keresztyénnek mondja magát, ebből vonjuk következtetést. Mig ez a népirtó háboru a keresztyén elvekkel homlok egyenest ellenkezik, addig ki kell mondanom, hogy Muszkaországban békés, a háboru szenvedélyei által fel nem zavart viszonyok közt is, alig látszik valami szebb vonás a keresztyéniségből, ha csak a sok keresztet, s a Krisztus nevében tudatlanságba, erkölcstelenségbe süllyesztett szegény nép vak buzgóságát, éktelen czifrázatokkal ékitett templomait, papjainak ó-testamentomi öltözetét stb. keresztyénségnek nem nevezzük. — A társadalmi életben, a miveltebbek között is, minél kevesebb van a könyörületesség, felebaráti szeretet, mértékletesség és szabadság áldásaiból, erényeiből.

Boszu és embertelen bánásmód minden ellen, a mi nem orosz, s a porbancsúsásig az emberi önérzet megsemmisitéséig nem alázatos, jellemzi Muszkaországot, s a szegény szláv nemzetet, mely a Krisztusban szabadságra hivatott volna, ha ezer meg ezer lánczokkal lelkét-testét kötve nem tartanák

Mig Törökországban, mely pedig pogánynak nevezett állam, szabadon gyakorolhatta századokon át s gyakorolhatja ma is kiki nyelvét, nemzetiségét, vallását a török sérelme nélkül; (absque tamen etc. mint nálunk volt), addig ez Muszkaországban oly bün, melyet gyökerestől ki kell irtani, s a muszka hatalmat és vallást rettegetté tenni.

Törökországban szabadon járhatnak amerikai, angol, német, magyar missionáriusok, mint magamról tudom; hirdethetik a Jézus Krisztus evangéliomát még török nyelven is, s házról-házra járva árulhatják s terjeszthetik a szentirást, s más keresztyén iratokat. Muszkaországban? ezt a muszka felfogás az állambiztonsága s a czár ellen való merényletnek tekinti.

Valóban sajnálnunk kell a czári nagy birodalomban levő szlávokat, a szegény muszka népet, melynek miveltebbjei az istentől adott egyéni, vallási szabadságtól megfosztva a családi, vallási, állami intézmények szükségességét elvető nihilismusba kénytelenek menekülni, s a nagy nyomás alól kitörő meggyőződésök nyilvánitásáért Szibériával lakolni. Ekként a muszka népet a rosszul értelmezett alapelveiből kiforgatott keresztyén vallás nevében minden egyéni joggyakorlat s lelki meggyőződés nyilvánithatásától visszatart a kormánya, mely theokratiesabb az emberi lelket elnyomóbb, üldözőbb mint a reform előtti török is, a humanitásra nézve pedig, mely igazolná keresztény voltát a töröktől messzemarad. Ez a muszka kereszténység. Azért mig Muszkaországban az állami és vallási hatalom mint a magát lejárt theokráczián egyesitve lesz; mig a polgári s vallási társadalom egészen külön szabad intézménynyé nem tétetik; végre, mig a keresztény vallás szent nevében, a muszka-kormány, világosságot, szabadságot vallási és politika meggyőződést vérig üldöz: addig a keresztény név s érdek a muszka képviseletében nem egyéb a nép elnyomásánál s a kereszténység magas feladatának oly nagy megsértésénél, mely ellen tiltakozni, s melyet a keresztény emberiség öntudata s az evangéliom szelleme szerint visszautasitani: kötelességünk.

Megfoghatatlan, hogy a muszka theokracia ép ugy tesz a kereszténység XIX. századában mint mohamedanismus tett ezelőtt 1260 esztendővel. Erővel, fegyverrel akarja magát terjeszteni, birodalmát nagyobbitani, rabszolgákkal népesiteni.

Ne feledje, hogy az isten, a kereszténység feladata s az emberi jog és szabadság ellen elkövetett s büntetés nélkül nem maradható legnagyobb bün. — Tanuljon türelmet, s már csak az egyénekért is, a vallások iránti méltányosságot, gyülölt ellenfelétől, a töröktől.

Es a helyett, hogy elnyomná, vigye elő a kormány, aristokratia, nagyszámu papság a czári birodalom szláv népét a keresztyén mivelődés és szabadság pályáján; akkor, azt fogjuk mondani: ti a kik magatok közt a kereszténység nagy missióját teljesitettétek s folyton gyakoroljátok, méltók vagytok, hogy nem fegyverrel, de a keresztyén szellem hatalmával és erejével s boldogitásával a többi szláv elemre, sőt a mennyiben lehet egész emberiségre, Európában, Azsiában, Zrágrában és Kappadocziában áldó és nemesitő hatást gyakroljatok.

Ennyi a válaszon dr. Kerrow s Kállay urak azon elitélő nézetére, hogy az izlam istentelen, minden jó akaratot, reformot akadályozó, tehát mintha utána tennék, dicséret ha nem teszik, a törökkel szemben a muszkának igaza van, midőn azt fegyverrel és csalárdsággal igyekszik Európában, Azsiában a föld színéről kiirtani, s nemcsak hatalmát, de fáját is megsemmisiteni.

Én lelkemből óhajtom keresztény nem keresztény embertársaim számára, a népeket, nemzeteket, államokat, birodalmakat boldogitó világosodást, a lélek boldogitó erényeit, az egyéni, vallási és polgári szabadságot Ezek a kereszténység követelményei és ha kiviva lesznek: diadalai. A népek lelki, testi nyomoráért, töröknél, muszkánal s bárhol a kormányokat, uralkodókat teszem isten s az emberiség itélő széke előtt felelőssé. Ne játszanak a jólétre és szabadságra hivatott népek szabadságával. — Ne használják koronájokat s a vallás szent nevét és hatalmát a népek lelkének eltörpitésére, értelmi, erkölcsi és vallási mivelődésének akadályozására. — A vallás és semmi világi hatalom nem állhatja utját bünhödés nélkül az emberiség mivelődésének s a szabadságban haladásának. — Forditsák meg az eddigi életutat s mozditsák elő már egyszer a népek jólétét és szabadságát az uralkodók, s igyekezzenek koronájuk népeit faj, és vallás, nyelv és nemzetiség különbség nélkül oda érlelni, hogy ember az emberben tisztelje és szeresse az embert, becsülje annak és mindenkinek jogait, szentnek tartsa jólétét és szabadságát, mert ez az Istennek nagy parancsolatja a bibliában, a koránban, s az emberi lélek nemes önérzetében.

Czelder Márton.

A háboru.

A harczter egyik (mert másik is van) legujabb és legnevezetesebb eseményét a griviczai nagy védmü bevétele képezi. Minthogy a lehetőségek sorába tartozik s az arra vonatkozó hivatalos orosz táviratot egyuttal az oroszok jókora veszteségéről is tesz jelentést, ennélfogva az esemény valóságában nincs miért kételkednünk.

Mielőtt ez eseményből következtetést vonnánk, vessünk egy tekintést az esemény lefolyására. Az állitólag 80.000 emberből álló, de valójában 150,000-et is számláló orosz-román hadsereg f. hó 6-án fogott a plevnai török hadállás ostromához, Szeptember 11-ike, vagyis a czár nevenapja közeledvén, orosz részről elhatározták, hogy törik vagy szakad, de e napon okvetlenül ki kell vivni valami sikert. E siker kivivására a Plevnától jó másfél mérföldnyire fekvő griviczai védmüvet szemelték ki. Hogy az ostrom erélyes volt, gondolhatni. Nehogy a terv csak a névnap után találjon sikerülni, a 350 ágyu legnagyobb részét a griviczai védmüre szögezték. Ezek közt volt ama 22 nagy ostromágyu is, melyek mindegyikét husz bivaly vonta a helyszinére. F. hó 6-án megkezdték a védmü puhitását, s ágyuzták éjjel-nappal szakadatlanul egész 11-én délutáni 3 óráig. Ekkor aztán rohamot intéztek a porrá lőtt védmü ellen, s nehogy a törökök nagy erővel védelmezhessék, még a Plevnától délre eső védmüvek ellen is. — A czár, hogy a biztositott sikerben saját szemeivel gyönyörködhessék, mint hajdanában Xerxes, magas állványt csináltatott, melyről a rohamot végig nézheti, — természetesen a lőtávolon kivül. A griviczai védmü elleni rohamban hat orosz és egy román zászlóalj vett részt, mely utóbbi a román 3. és 4. hadosztály önkénteseiből állt. Azonban a dolog még sem oly könnyen ment, mint várták, mert ámbár a védmü összelőve s őrsége a hatnapi ostrom következtében tetemesen megcsökkent volt, a törökök mégis visszavertek két rohamot, s csak a harmadikkal sikerült elfoglalni a védművet esti 6 órára.

A terv tehát végre lett hajtva, amint parancsolva volt. Griviczát bevették, s a czár névnapja hozzá méltóan lett megünnepelve. Igen, hozzá méltóan, iszonyu véronttással.

Orosz részről, csak a hivatalos jelentés beismerése szerint 5000 volt a sebesültek száma; a románok vesztesége pedig egy mai távirat szerint 269 halott és 1051 sebesült. Ha megelégszünk az oroszok által bevallott veszteséggel, s ha a román halottak és sebesültek közti arányt alkalmazzuk az oroszok veszteségére, akkor az orosz halottak száma 1279. A griviczai védmü bevétele, vagyis a czár névnapjának megünneplése tehát összesen 1548 halottba és 6051 sebesültbe, együttvéve 7599 emberbe került.

Ez aztán olyan győzelem, amilyet csak ellenségének kivánhat az ember. E győzelem alkalmával több veszteséget szenvedtek az oroszok, mint a plevnai nagy vereség alkalmával.

Ilyen nagy veszteséget azonban nem okozhatott csupán a griviczai védmü bevétele, mert ezt összesen csak hét zászlóalj, tehát 5000 ember támadta meg, hanem a veszteség nagyobb részét valószinüleg egy a főhadállás ellen intézett, de a törökök által hatalmasan visszavert támadás okozta.

Már most mi ebből a következés?

Kétségkivül az, hogy ha az oroszoknak a győzelem kerül 7600 emberökbe, akkor a veszteség legalább is kétszer annyiokba fog kerülni; ha a jul. 30-iki 7336 embernyi veszteség után csak egy hónap mulva lettek a támadásra képesek, ugy most legalább is több nap fog eltelni, mig ujra támadhatnak; ha a külső védvonalnál ily nagy veszteséggel győznek, akkor a belső védvonalnál biztos vereségre van kilátásuk; végre ha minden négy védmüvet öt napig és 7600 ember veszteséggel ostromolnak, ugy Plevna bevételére ez évben nem marad sem idejök, sem emberök. Mindenek fötött pedig az a következés, hogy az oroszok a czár nevenapján voltaképen nem is győztek, hanem rutul vesztettek.

A másik nevezetes harcztéri esemény az, hogy a trónörökös egészen a Jantra mögé vonult vissza.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hir. Andrássy gróf holnap érkezik Tisza-Dobról Bécsbe. A külügyminiszter még e napon utazik tovább Salzburgba, hol Bismarck herczegel találkozik. — Főherczeg Nándor, toskánai nagyherczeg ma reggel Bécsbe ide érkezett és Gödöllőre utazott.

— Gróf Bylandt közös hadügyminiszter a kassai gyakorlatokról Francz tábornok, s Reuvert főhadnagy kiséretében Budapestre érkezett, s a „Hungaria“ szállodában vett lakást.

— Hymen. Veszprémben f. hó 12-én váltott jegyet dr. Bakofen Benő fővárosi ügyvéd a szellemdus Krausz Riza kisasszonynyal, a „Veszprém“ kiadójának leányával.

— Halálozás. Egy hozzánk beküldött gyászlap jelenti a kegyes tanitórend pesti társháza tagjainak veszteségét, hogy társuknak Schirkhuber Móriez áldozár bölcseszettudor, a magyar tudományos akademia levelező tagja s a rend kormányzéje folyó hó 14-én, reggeli 5¾ órakor 71-ik évében meghalt. A boldogultnak hült maradványai folyó hó 15-én délután 4 és fél órakor fognak a kerepesiut melletti sirkertben eltemettetni. — (Lakása: Belváros, városháztér, a kegyes-tanitórendiek épülete.)

— A kőbányai alkapitánynyá a szorgalmas és erélyességéről általánosan ismert terézvárosi alkapitányi tollnok Szlávik László neveztetett ki.

— A budapesti egyetem bölcseszet karának tanárai Szász Károlyt és dr. Pasteiner Gyulát általános szótöbbséggel képviselőjükké választák a kari gyülésekre.

— A király czeglédi fogadtatása alkalmával leginkább a kivánesi asszonynép jelent meg az indóháznál. A gondolkozó férfiakat otthonmaradásra talta, részben pedig mint tudósitónk távirta: „a szőlőkbe menesztette“ a kassai toast hire. Feltünt a király figyelmes szemének e körülmény s miután a polgármester üdvözletére válaszolt, kérdé tőle: „Mennyi lakosa van Czeglédnek?“ — „Huszonötezer,“ felség!“ válaszolt a polgármester, egy szepegő tekintetet vetvén a „tömeg“-re.

— Lapunk harcztéri tudósitóját kellemetlen baleset érte. A hasszánkeőji csata alkalmával, mint a „Pesti Napló“ tudósitásában olvassuk „az ágyutégek melletti kis völgymélyedésben körülbelül 400-ra menő cserkesz lovasság várta az üldözésre alkalmas pillanatot. Lukáts Gyula az „egyetértés“ tudósitója követni akarta cserkeszeinket az üldözésben, alig vágtattak el 600 lépésnyi távolságra, midőn a veszedelmes vágtatás közepett a cserkesz nyereghez nem értő tudósitó lováról lesodortatott. Szerencséjére lábfiezamon kivül egyéb baja nem történt, de e leczke elég volt arra, hogy jövendőre nézve mindennemü cserkesz expeditiótól magát távol tartsa.“ — Ugyanezen tudósitó szerint Szuleiman pasa a Sipka-szoros csatához felajánlott segitséget azért nem fogadta el, hogy a győzelmet egyedül önerejére támaszkodva vivhassa ki. Ez ambitiosus magatartásra azon körülmény szolgáltatott okot, mivel Mahmud Damad bukása után a szultán kijelentette, hogy a három hadvezér (Mehemed Ali, Osman és Szuleiman) közül azt fogja kinevezni hadügyminiszternek, ki a harcztéren a legfényesebb eredményt fogja felmutatni. Innen a nemes verseny, melyet a három erélyes pasa menten minden idegen befolyástól, mindenik erejéből igyekszik a diesőséges név után, mint Szulaiman pasa, egész az önfejüségig visz.

— A kir. József-müegyetem tanéve szeptember hó 16-án délelőtt 10 órakor nyittatik meg az intézet II. emeleti nagy termében. Ez alkalommal Sztoczek József ujból megválasztott rector beszédet tart.

— Uj távirdaállomás nyilt meg szeptember 5-étől kezdve a déli vasut mentén fekvő Szemes vasuti állomáson.

— Az orsz. képzőmüvészeti tanács elnökévé a király Pulszki Ferencz muzeumi igazgatót nevezte ki három évre.

— Zsifkovics Elek ur alaptalannak jelenti ki lapunknak személyére vonatkozó közleményét.

— A budapesti állami felsőbb leányiskolában a beiratások, felvételi vizsgálatok, s uj felvételek f. évi szept. 16., 17., 18. és 19-ik napjain d. e. 8-tól 1 óráig eszközöltetnek az intézet helyiségeiben (Erzsébet-tér 13.) Miután sok uj növendék jelentkezett; az intézet régebbi növendékeinek pedig csak egyidejü jelentkezés esetében adható elsőség: azon t. szülőket, kik ismét és folytatólag kivánják leányaikat ezen intézetben tanittatni, kérjük sziveskedjenek a beiratasokra minél előbb jelentkezni. Az igazgatóság.

— Thiers irodalmi hagyatékában van egyebek között egy három kötetre terjedő bölcselmi s vallásos polemikus tartalmu munka, mely Darwin, Littré és Renan ellen irányul. Egy másik befejezetlen munkája, melyen már 18 éve dolgozott, a görög s római müvészetek közti különbségeket s hasonlóságokat tárgyalja. A legérdekesebb hagyatéka azonban emlékiratai, melyek 1830-ig nyulnak vissza. Thiers naplót vezetett, mely Franeziaországnak érdekes történetét foglalja magában az utolsó 47 évből. Mivel az volt Thiersnek szokása, hogy nézeteit s véleményeit, melyeket egyesekről táplált, leplezetlenül irta le a maga részére, sarkasztikus szelleme után itélve, el lehet gondolni, mennyi pikáns anyagot hordott össze apránkint. A botrányok elkerülése miatt az emlékiratok csak akkor fognak közzététetni, ha a benne emlitett személyek mind meghaltak.

— A testvérsegélyzési lengyel egylet f. hó 2-án rendes közgyülését tartotta. A bizottmánynak félévi működéséről tett jelentése és az absolutorium megadása után a következő tagok választattak a bizottságba: elnökül: Weimesz Gyula alelnökül Madurowicz Gynla, pénztárnokul Machnicki Tivadar titkárul Delinowski károly, könyvtárnokul Hojnocki Antal, Stempien Lajos, Vogel József, Czerwinski László, Sokulski Antal. Helyettes bizottsági tagok és pénztárvizsgálóknak megválasztattak Lipinski János, Machinko Bodóg és Debiszewski Albin

— Jeles ifjaink külföldön. Münchenben az ottani müvészeti akadémia nagy kiállitásán a legmagasabb kitüntetést, a nagy ezüst érmet, Lederer Richárd akademikus nyerte Budapestről, kitünő rajzaiért. — Párisban pedig Fizely Lajos selmeczi születésü lakatossegéd, másfélszáz pályázó közül, megnyerte a Szt-Antoine városnegyed iparisklójának rajzbeli vizsgálatán az első osztályu jutalmat, az 500 frankos nagy aranyérmet.

— A phylloxara-congressuson Lausanne-ben járt magyarországi képviselő, Emich Gusztáv ur mint a „Napló“ értesül, ki ott mint a király külön meghatalmazottja a nemzetközi conventió megállapitásában vett részt, a napokban terjesztette be a földmivelési miniszternek tüzetes jelentéseit. S igy tehát elvárhatjuk, hogy a phylloxera ügyben, mely szőlőtermelésünket oly imminens veszedelemmel fenyegeti, legközelebb a kormány kebelében a szükséges tárgyalások megindittatni fognak.

— A „budapesti tornaegylet“ tornagyakorlatait e hó 12-étől kezdve, téli helyiségében (II. kerület, reáltanoda-épület) tarja, és pedig minden hétfőn, szerdán és pénteken esti 7 órakor. Egyszersmind tudtul adatik, hogy a vivó tanfolyam október 1-én fogja kezdetét venni, melyre az e hó végéig jelentkező tagok felvétetnek.

— A nagyváradi m. kir. orsz. bábaképezdén az 1877/8. téli tanfolyamra a bábanövendékek fölvétele f. év október hó 1—10-ig tart. A fölvételre szükséges okmányok: honossági- s keresztlevél, erkölcsi s orvosi bizonyitvány. Kelt Nagyváradon, 1877. szept. 15-én. Dr. Konrád Márk, igazgató-tanár.

— Az egyetemi ifjuságnak izgalmas napja volt ma. Ma ment végbe az egyetemi egyesületeknél a bizottsági tagválasztások. A jogász-segélyegyletben az egyesült Scheffer és Dózsa pártiak nagy diadalt arattak, Lator Géza elnökjelölt a bizottságból is kibukott, és pedig győztek a IV-ed éven a Dózsa-pártiak, a II-od éven a Scheffer-pártiak, a III-ad éven megválasztatott két Scheffer és két Dózspárti, az I-ső éven egy szavazattöbbséggel győztek a Latorpárt hivei. Hogy ki lesz az elnök, az attól függ, hogy az első éves Lator-pártiak kire fognak szavazni. — A bölcsészeknél a Tobelpárttal szövetkezett Szinyeisták győztek Szukáts felett. Az orvosnövendékeknél Ma-

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

KIANA.

— Beszély. —

Varigny után.

(Folytatás.)

Jane nem ellenkezett, és két óra mulva már mindenki a tüz körülöttünk. Frank volt velem, kinek elmondám, hogy magam sem örömest hagyom el e csodálatos tüneményt. Ő mélyen el volt merülve gondolataiban. Egy darabig még virrasztottam vele; már előre haladt az éj, hogy gunyhóinkhoz értünk. Frank még egyszer figyelmeztette az őrállókat a folytonos vigyázatra.

Mélyen aludtam, midőn egyszerre barátom felébresztett. Keljen fel, mondá, de csöndesen. — A szürkület még nem látszott a láthatáron: mintha valami természetfölötti csendesség lepte volna meg a környéket, a volkán egyforma moraja elnémult, egy szellőcske, egy falevél sem mozdult a levegőben. Felöltözködtem, ezalatt Frank a küszöbön várt rám. — Jőjjön. mondá végre.

A kráterhez mentem vele, melytől pár száz meternyire tanyáztunk s szinte megijedtem, a mint mondá: — Ne menjen tovább, a szélén vagyunk! Lábam elé néztem, alig tudtam megkülönböztetni a kráter meredek szélét, a tátongó mélységet, mely e sötétségben még borzasztóbbnak látszott; — ott, hol tegnap este még tüztenger mozgott, most teljes sötétség volt, eltünt minden. Fojtó kénszag hatolt torkunkba, egy roppant fehéres kéngöz-oszlop emelkedett fel a mélységből pár száz lábnyi magasságra, köralaku teteje mozdulatlanul lebegett fölöttünk.

— Egy pillanatunk sincs veszteni való, — mondá Frank. — Rettenetes kitörés van készülőfélben, de hol, azt nem tudhatni. Mig a láva forrong a kráterben, addig nincs baj: Kilauéa a szigetnek biztossági szelepe, de ha Kilauéa halgat, biztos jele annak, hogy a láva valahol másutt tör ki. Ugyanez történt 1862-ben. Magam győződtem meg e tényről, és ön tudja, milyen volt az a kitörés. Ugyanolyan veszedelem estéjén vagyunk ma is. Most még csak három óra van reggel, igyekezzünk minél előbb utra kelni. Kimónak már megmondtam, hogy nyergelje fel a lovakat. Jane-t a nőkkel együtt hagyjuk addig aludni, mig minden készen lesz.

Néma árnyékok mozogtak körülöttünk. Elvezették félre a lovakat, távolabb nyergelték fel, hogy dobogásaikkal ne háborgassák a herczegnő álmát. Midőn már minden készen volt, Frank felkeltette Jane-t; pár szóval megértette vele a dolgot. Figyelmesen halgatott és meghagyta női kiséretének, hogy szigoruan alkalmazkodjanak Frank rendeleteihez. Reggelink hamar véget ért és karavánunk megindult. Frank elől ment, utánna én és Jane, Kimó pedig nehány elszánt kanakkal képezte az utócsapatot. Feladatuk volt, hogy ha valami megrettenés következtében valaki futni akarna, vagy élelmi szereinket vivő állataink hátrálnának, azokat visszatartsák. Egész hosszában meg kellett kerülnünk a volkánt, aztán felmásznunk a Mauna-Loa oldalán, hogy azon áthaladva, elérjük Kona vidékét.

Napkeltével már meghaladtuk a kráter déli fokát, és kapaszkodni kezdettünk a meredek hegyoldalon. Mély csend uralkodott körülöttünk; a nyugtalan madarak ágról-ágra szálinkóztak, a rovarok csendesen meghuzták magukat a füvek alatt, az egész természetet, mintha valami megmagyarázhatatlan rettegés szállta volna meg. A levegő forró és fujtott volt; időről időre néhány rázkodás emlékeztetett a közeledő veszélyre. Rögtön egy a többinél sokkal erősebb lökés ért bennünket. Frank magához hivta Kimót, nehány szót váltottak lassu hangon, aztán Frank felszólitására leszálltunk lovainkról. Ideje volt: egy második szilaj löké, ideoda tántoritott bennünket. A hegy ormáról elvált szikladarabok gördültek lefelé rémitő robajjal, összezuzván fákat és mindent. mi utjokba állott.

— Bátorság! kiáltá Frank. Itt nem maradhatunk, arra a dombra kell felmennünk, mi ott látszik, — ujjával mutatva egy pár száz meternyire eső emelkedést, melynek tetején egy csoport kakao és pandanus fát láttunk.

Megindultunk, Jane Frank karjára támaszkodott. A rázkódások folyton ismétlődtek; a fák csöválták koronájukat, lovaink megesökönösödtek, és el kellett őket hagynunk. Egy tompa hosszu dübörgés hallatszott lábaink alatt: éreztük, hogy a tüztenger bősz hullámaival csapdossa az alattunk levő föld kérgét. Azonban elértük a kijelelt dombot.

Erőnkből teljesen kifogytunk. A föld himbálódzott, minden forgott körülöttünk. Frank gyorsan lenyergeltette a teherhordó lovakat és árnyékba vitette az élelmi s ereket. Jane-t és a nőket is oda helyezte el. — Most várjunk egy kicsit, mondá; tudom, hogy nem sokáig fogunk várni.

Egy iszonyatos lökés rázkódtatta meg a földet egyszerre, kiséretünk jajkiáltást hallatott és azután rohamos folyás hangja ütötte meg fülünket. Azt gondoltam, hogy valamely borzasztó hegyömlés vonul végig a völgyön. Oda néztem. Egy tüzfolyam rohant felénk! Az égő láva kitörte magát a Mauna-Loa oldalán, izzó hullámai fehérre hevitve, rémitő gyorsasággal közeledének, magukkal ragadván nagy szikladarabokat, melyek elpattogtak és elolvadtak az izzó árban. A rémülettől elkábulva, a kanakok szétakartak futni, de hova? Néhányan az eszeveszettek közül lefutottak a dombról, hogy a vizmosta völgyön át meneküljenek a fensikra: a láva azonban sebesebb volt, elnyelte őket épen a medr fenekén, elvesztek egy hang nélkül. Frank dörgő hangja visszatartá a többieket. Jane sápadtan és csendesen hozzája szorult:

— Elvesztünk! — mondá.

— Elvesztünk! ismétlé Kimó. Pélé megboszulja magát. Jaj azoknak, kik megtagadták! — és rámereszté szemeit Jane-ra.

— Csend! kiáltá Frank. Ha el is veszünk, ne gyáván haljunk meg. Távozzál innét. — Kimó megvetőleg mosolygott és leült egy fatörzsökre, várván egykedvülog a biztos halált, mint szokták fajbeliei.

— Barátom, fordult felém Frank, Kimónak igaza van. A láva körülvett, és ha nem is érte el e domtetőt, mi különben csak idő kérdés, azért még is elveszünk szomjuság és éhségtől e fülött kandallóban. Ha jönnek is segitségünkre, már késő lesz, mert nem tudják, hol vagyunk. Bizony nehéz meghalni abban a pillanatban, midőn épen oly szépen igérkezett az élet; de van még egy utolsó reményem, igen gyenge ugyan és bizonytalan. De megkisértem. Jane-t önre bizom, ha meghalok, mondja meg neki, hogy szerettem.

Bármily lassan beszélt, Jane meghallotta.

— Te szeretsz engem? — kérdé és arcza örömtől ragyogott. — Tudd meg tehát ez ünnepélyes pillanatban, hogy én is szeretlek téged, és már évek óta; megesküdtem, hogy másé nem, csak a tiéd leszek. Azt gondoltam, hogy még élve érem el azt. Ne hagyj tehát el, legalább együtt halunk meg; óh, mennyire szeretlek! — Frank felé hajolt, ki homlokán csókolta meg először, talán utoljára is.

— Már most élhetek vagy meghalhatok, a mint az istennek tetszik, mondá. Bátorság, szeretett nőm, Jane! Ha nem látsz többé, emlékezzél meg szerelmemre. A halál nem választja el a szerető sziveket.

Jane megértette, hogy elhatározása visszavonhatlan. — Isten veled, mondá neki, — te vagy mindenem. Viszontlátjuk egymást nemsokára ott fenn.

Frank hirtelen a láva folyamhoz vezetett. A kitörés után a rengések megszüntek, a tüzár tökéletesen bekerité a kis szigetet. Lassan emelkedett a láva, ragadott magával imitt amott földrétegeket és perzselé a fákat, mint szalmát. Sürü füstje miatt nem láthattunk a tulsó partra. Magas pandanusok dőltek az árba, melyeknek töveit kiégette a tüz, s pár pillanat alatt maguk is felemésztődtek az izzó tömkelegben. Frank megállott egy óriási kakaó fa tövénél, tovább már nem lehetett menni: a nagy hőség szemeinket égette és torkunkat száritá ki. Nehány percz mulva a sudár fa a láva felé kezdett hajolni.

— Mit csinál ön Frank?

(Vége következik.)

jor Ferencz győzött. Az egyetemi olvasó-körben Ragályi Lajos pártja győzött Kramolini felett, és pedig legtöbb szavazatot nyertek a bizottsági tagválasztásnál a következők: Ragályi Laj. (133-at), Scheffer László (129-et), Kramolini Győző (114-et.)

— Undort gerjesztő „loyalitás." A „Kaschauer Zeitung" következőleg émelyőg szombati számában: „Se. k. und k. apostolische Majestät wird allergnädigst geruhen heute um 9 Uhr Vormittag der Feldmesse anzuwohnen." Ez magyarul következőleg hangzik: Te istenke, kit világ urának csufolnak, kérj audienciát a mi királyunktól, kit por és hamunak rágalmaznak s köszönd meg, hogy oltárodhoz magát megalázni legkegyelmesebben méltóztatik. — A „Pannonia" pedig elnevezvén a királyt félistennek, napnak stb. felkiált, hogy mily isteni volt azt kimondani: nem akarok egyedül uralkodni, kormányozz népem én velem! Ez a holdkóros atyafi, jegyzi meg az „Abauj-K. Közl.", még meg nem tanulta, hogy az emberek milliói és milliói nem egy halandó kénye-kedvéért születnek, élnek és halnak; azt sem hallotta apjától, hogy a magyar nemzetnek alkotmánya ezredéves, melyet nem a fejedelem osztott meg a nemzettel, hanem a nemzet a fejedelemmel.

— Egy gyermek halt meg Szarvason pálinkától. Otthon bölcsőben hagyta az anya, s rácsukta az ajtót, a piaczra kóborolni ment. A gyermek a mint fölébred, leszállt valahogy a bölcsőről, meglátja a pálinkás „bugykos"-t, s miután különben is rá volt már szoktatva a pálinkára, és valószinüleg ismerte is már a korsót, hozzá vánszorog s egész tartalmát (mintegy jó meszelyt) kiürité. A szegény gyermek még azon éjjel iszonyu kinok között meghalt.

— Folyó évi január 17. K. F. egyetemi tanár ur távollétében lakásán egy ismeretlen férfi, a cselédtől egy 100 frt értékü bundát kicsalt, s a tulajdonos bundáját most egy idegen azon megismervén, annak holszerzése iránt az idegen kérdőre vonatott; és a nyomozás a tolvaj felfedezésére vezetett, azonban ez már nem vonható kérdőre, mert február 2-án a kék kecske bakokhoz czimzett fogadóban felakasztá magát.

— Hibaigazitás. Lapunk szept. 12-iki, 232 számának „Népnevelés" czimü rovatában, a Pécsett megjelenő jeles pedagogiai szabadelvü szaklapnak a „Néptanodá"-nak ismertetésébe egy sajtóhiba csuszott be; a mennyiben az érintet lapnak előfizetési ára nem évnegyedre, de egész évre 3 frt; mit ezennel helyreigazitunk.

— Rendőri hirek. Harraborsky veszprémi adófelügyelő lánya f. hó 7-ikén Szegedről a fővároson keresztül utazván, a pályafon böröndje szokásos megvizsgálása alkalmával 17 darab szállitó levél az azokhoz tartozó értesitvényekkel kerültek böröndjébe, melyeket valószinüleg a vizsgálást teljesitő pénzügyőr tévedésből tett a kisasszony böröndjébe, mit ő csak akkor vett észre, midőn a böröndöt Veszprémben fölnyitotta. A 2000 frt értéket meghaladó szállitó levelek a veszprémi kapitányság által a fővárosi rendőrséghez küldettek át s a tulajdonos azokért a főkapitányság 15-ik sz. hivatal szobájában jelentkezhetik.

A hivatalos lapból. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, elhunyt Balassa István, a Bésán József-féle ösztöndij-alapitvány igazgatója helyébe, Rudnyánszky Ferencz budapesti ügyvédet igazgatóvá. Prenoszil Sándor rajztanár jelöltet a trencséni kath. főgymnaziumhoz rendes rajztanárrá s Waszner Márton nyugalmazott határvidéki kerületi tanfelügyelőt Fehértemplom városa számára ideiglenes iskolalátogatóvá nevezte ki.

Az ügyvédi kamarákból. Az aradi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint Jancsovits Imre, elmebetegség folytán felfüggesztett szarvasi ügyvéd, az elmebetegség megszünte következtében. az ügyvédi gyakorlatba visszahelyeztetett A kassai ügyvédi kamara jelenti. miszerint Jakobovics Mór királyhelmeczi, és Márffy Géza kassai lakos ügyvédek, lemondásuk folytán, a kamara lajstromából kitörültettek.

Szinház, müvészet.

— Nemzeti szinház. A nemzeti szinház mai sentimentalis ujdonsága „Sulejka" közepes sikert aratott. A bibliai hátterü költemény Kanahani Jakob fia, a testvérei által elüzött József fogsága korában játszik Farao, II. Amenofis egyptomi király udvarában. József, a rabszolga itt megszereti Potifár főudvarmester nővérét, Aznáthot s miután megtudja, hogy ő királyi sarjadék, Aznáth védnökétől, Potifártól megkapja a bsleegyezést a kölcsönös szerelemhez. Minekutána pedig Potifár viszont az utczán megpillantaná Menes főpapnak leányát, Sulejkát, ő ez iránt hő szerelmi lángra gyul. Amde Sulejka Józsefet szereti vala. Csodásan esik az eset, amennyiben rabszolganője utmutatása szerint Sulejka a templomban pillantja meg Józsefet, szerelme tárgyát. Csakhogy Potifár ugyanezen rabszolgát vesztegette meg, hogy Sulejkának részére hóditásában segélyére legyen. Sulejka esetleg Józsefet véli Potifárnak, annak a ki neki szerelmét megüzente, s mikor apjának bevallja érzelmét és ez légyottot rendez számukra: akkor ébred a keserü csalódásra, hogy ő egy rabszolgát szeretett meg. Atyjára való tekintetből akkor nőül megy Potifárhoz. — De ki mint leány kész volt ez áldozatra, mint asszony megfeledkezik magáról s egy alkalmi pillanatban szerelmet vált Józsefnek. Szökésre kéri ezt fel s rabszolgává akar érte lenni. József akkor megvetéssel taszitja el magától az őrjöngő asszonyt s a mint a nő köntösét markolja és csókolja, ledobja magáról a palástot és gyorsan eltávozik. Sulejka eléjul fájdalmában; az udvarbeliek összefutnak, s ő szerelmi boszujában és hogy szégyenét palástolja: bevádolja Józsefet, hogy el akarta csábitani. A vége, hogy József halálra itéltetik, az utolsó percz előtt azonban megjelenik Sulejka s megvallja, hogy József ártatlan. Aztán Sulejka a világba bujdokol, Józsefet pedig az ismeretes bibliai álmok megfejtése után a király országa elsőjévé emeli. — Ez az igénytelen tárgy meséje, röviden. Ismeretes tableauk; közönséges helyzetek; szép szóba szedett százsor hajlott mondókák, melyektől a közönség kevésszer illetődik meg. Kastropp ez egész müve alig érdemeite az erőt, melyet a szereplők, különösen K. Jászay Mari asszony Sulejka szerepében igazán sok szépséggel pazarolt reá. Nagy Imre rokonszenvesen adta József szerepét; Helvey kisasszony Aznáthot s Kőrösmezey Potifárt alakitotta elég közvetlenséggel. Hogy a hatás elmaradt, nem a szereplők, hanem darab az oka. Nem érdemelte meg a gyönyörü forditást sem, melylyel Bartók Lajos magyarra átültette. — Közönség a legcsekélyebb számban volt, az is csak egyszer-kétszer tapsolt, inkább a szereplőkre, mint a darabra való tekintetből.

— A népszinházban ma került szinre Leoque „Kisasszony feleségem" czimü operettéje. A darab, mint már a főpróba után megirtuk, nagy hatás között mutatta be magát a fővárosi közönségnek. Az oroszlánrész a sikerért természetesen Soldosnét illeti, ki czimszerepét a nála megszokott bravourral éneklé és játszá. Ha választani kellene, mit dicsérjünk inkább, énekét-e vagy játékát, zavarba jönnénk. A közönség nem győzött eleget tapsolni kedvenczének. Minden dalát megszerette volna ismételtetni, és Soldosné, a ki mellesleg mondva előzékeny a közönség ujrázásai iránt, nem kerülhette el, hogy a csókdalt és a kakukdalt a közönség zajos tapsai között ne ismételje. A „Vörös haju"-ban vörös parokával megjelenő müvésznő ma szökével jelent meg és játszotta el a kilencz érmet elnyerő leányt, mint „tisztességes feleség". A többi szereplők közül Tihanyit, a kulcsár szerepében nyilt jelenet közben is kihivták. Kápolnay énekelt, de nem játszott. Solymosy mint a vig legények társaságának elnöke: Együd, mint a kiéltség után „kis ostobává" vált férj emelték a darabot, mely hosszas ideig sziven fogja tartani magát nemcsak fülbemászó zenéjével, hanem mulatságos jeleneteinél fogva.

— Várszinházi bérlethirdetmény. A nemzeti szinház igazgatósága által a várszinházban, folyó évi október 1-ső napjától 1878. évi márczius végeig terjedő 6 hó alatt adandó 72 előadásra bérlet nyittatik, következő föltételek mellett: Bérletben havonként 8 drámai és 4 operai előadás adatik. Az előadások rendes napjai lesznek: csütörtök, szombat, vasárnap. Páholyt csupán az egész idényre lehet bérelni. Zártszékeket bérelhetni, félévre, évnegyedre és egy hónapra. Bérletárak: Földszinti és első emeleti páholy 6 hóra 260 frt. II. emeleti páholy 160 frt. Földszinti zártszék 6 hóra 40 frt, év negyedre 22 frt, egy hóra 8 frt. Bérelni lehet f. hó 18-tól kezdve naponkint d. e. 10—12 óra közt a várszinház pénztárnál. A mult évi páholy- és zártszék bérlő uraságok tisztelettel kéretnek, hogy bérlett helyük megtartása iránt folyó évi szeptember 25-ig a vár-szinház pénztáránál nyilatkozni méltóztassanak, mások kivánata csak azután fogván figyelembe vétetni.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság ma d. e. a javadalmi dijjegyzékek tárgyalását folytatá. Felolvastatik a a bpesti József és Ferencz városi polgároknak a kövezetvám kivetése elleni felszólamlása. Erzelmes hangon szólalnak fel a főváros által kiveteli vámszabályzat ellen; igazságtalannak nevezik azt, miután ők a város határában földekkel birnak, s ha ismét házi szükségleteik fedezésére bármit is behoznának a fővárosba, épen ugy vámoltatnak meg mint bármely más idegen, holott ők csaknem naponként hoznak p. o. majorjaikból tejet, házi élelmiszert stb., s igy az ily sokszorosan rajtuk megvett vámadó és tetemes összeget képvisel. — De igazságtalannak tartják, miszerint a személyekkel megtelt kocsi után vámot nem fizettet a főváros, holott ez épen ugy rontja a kövezetet, mint akármely terhes kocsi. Ezen kérelem jogos alapját a bizottság csaknem minden egyes tagja beismeri, de ha ezen kérelemnek hely adatik a legnagyobb visszaéléseknek tág tér nyittatnék, elhatároztatott tehát: hogy a fővárosba behozandó zöld takarmány után vám nem fizettetik, csakis a kövezet-dij a fogat után. Tárgyaltatott még az egyébb dijak beszedését illetőleg: partjavadalmi dijaktól mentesek a katonai és magán-uszodák. A kezelésre nézve a bizottság az eddigi rendszert kivánja fenntartatni.

— A fővárosi központi választmány ma d. u. folytatta a választók névlajstrománál előfordult felszólalások tárgyalását. Elintéztetett a VII. és VII. kerületből beérkezettek, elutasittatott öszszesen 32, felvétetett 84.

— A fővárosi letétpénztárban 15387 frt 47 kr lévén gyümölcsözetlenül készletben, a tanács utasitotta a pénztárt. hogy ezen összeget kamatozás végett az első hazai takarékpénztárban helyezze el.

— A belvárosi Sebestyén- és kigyó-téreket összekötő Sebestyén-utcza kövezete oly rosz állapotban van, hogy azon kivált éjjel a hiányos világitás mellett lábtörés veszélye nélkül keresztül menni alig lehetséges. E bajon ezután segitve lesz, mert a mérnöki hivatalt utasitotta a tanács, hogy a burkolat kijavitása és a lámpák elhelyezése iránt gondoskodjék.

— Fővárosi hirek. Klein F. A. londoni mérnök tudvalevőleg a budai vizvezeték ügyében a tervek mellett 30,000 frt óvadékot is tett le a fővárosi letétpénztárba, melyre a közgyülés azon határozatot hozta, hogy a tervek vizsgálásába s tárgyalásába csak akkor bocsátkozik, ha Klein F. A. a letett óvadékot 3 hónapi időn tul még 2 hónapig letétben hagyja. Klein F. A. mérnök helybeli képviselője által a tanácsnak már bejelentette, miszerint a letett óvadék még két hónapon át benmaradhat s igy a budai vizvezetékre vonatkozó tervei a legközelebbi középitési bizottmányi ülésben tárgyalás alá fognak kerülni.

TÁVIRATOK.

SUMLA, szept. 14. (Saját harcztéri tudósitónktól. Feladatott esteli 7 ó. 45 percz, érkezett este 10 ó. 30 p.) **Ozman pasa Sándor czár nevenapját 4000 orosz megölésével és 6500 sebesülttel tette emlékezetessé Griviczánál. — A legutolsó jelentés a Dubnik melletti győzelmes harczról szól. Ozman kiverte az oroszokat Dubnikból. Oroszok vesztesége igen nagy. Kilencz ágyut foglalt el tőlök.**

Mehemed Ali gyorsan nyomul előre. A genialis strategiai mozdulat befejezéséhez közelg. Rövid idő alatt, ha a mozdulatok továbbra is összevágnak, rendkivüli dolgokról értesithetem önöket.

Bécs, szept. 14. Bukarestből távirják mai kelettel a „Pol. C."-nak: Az oroszoknak a Sipkaszorosban való helyzetéről rosz hirek vannak. A nikápolyi uj hid még tegnap sem volt kész hajók hiánya miatt. Az orosz gárda október 1-je előtt alig érkezhetik meg teljes számmal a harcztérre.

A trónörökös hadserege, öldöklő harczok egész sora után, teljesen a Jantravonal mögé vonult.

SUMLA, szeptember 13. (Saját harcztéri tudósitónktól. Feladatott esteli 8 ó. 30 p., érkezett reggeli 9 ó. 35 p.) **Osman pasa az oroszok szakadatlan ostromainak van kitéve napok óta. Az orosz czár nem kiméli a vért. Kétszeres haderővel erőszakolni akarja a győzelmet. Osman pasa hadserege emberfölötti erővel tartja magát. Az oroszok hétfőn rendkivül veszteséget szenvedtek. Török részről visszavetették őket. Azóta az öldöklés és vérengzés váltakozó szerencsével történik. Az oroszok három izben foglaltak tért, de a törökök drágán fizettették meg velök, s óriás erőfeszitéssel ujra visszafoglalták. Az orosz hadsereg Sisiphus munkáját végzi. Minden foglalás és ellenfoglalás után a nyertes fél sánczokat javit vagy emel. Másnap ujra kezdik a rettenetes élet-halál küzdelmet. Ez óráig folyvást a törökök az állások urai.**

Poradim, szept. 13. (Hivatalos.) Tegnap nem intéztünk több támadást, hanem lődöztük valamennyi török védmüvet és a várost, mely kigyuladt; ezenfölül két török védmüben robbanás volt észrevehető. A törökök csak kevéssé viszonozták az ágyuzást, minden erejöket balszárnyunk ellen forditva, mely őket hátban fenyegette, s a harmadik roham után, este, **kénytelenek lettünk a folyó hó 11-én elfoglalt védmüveket odahagyni. (Tehát Griviczát is. Szerk.)** Éjjel a miéink elsánczolták magukat a Plevna körül elfoglalt hadállások szélén. Az ütközet kezdetétől 12-én délutánig 6000 sebesültet hoztak a harcztérre, kik közül 3500 már elhelyeztetett.

A ruscsuki hadtest uj hadállásokban pontosult össze félnapi járásra a Fekete-Lomtól, melynek vonalát a törökök elfoglalták.

Konstantinápoly, szept. 14. **F. hó 13-ikáról szóló hivatalos távirat szerint eddig minden a plevnai védmüvek ellen intézett roham visszaveretett. A déli oldalon levő két védmüvet, mely az oroszok birtokába jutott, a törökök visszafoglalták.**

Mukhtár pasa távirja f. hó 12-éről: Miután egy kémszemlélző hadszakasz előnyomult Ardahán felé, az oroszok tartva nagyobb haderő általi megtámadtatástól, odahagyták Ardahánt és visszavonultak Emiroglu várába.

Konstantinápoly, szept. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) **Szulejman pasa távirja, hogy csapatai egy kémszemle alkalmával a Bazlidja magaslatokat, a Trajana utat és az ottani erőditményeket elfoglalták. Erre az ellenség egy közeli erdőbe vonult, azonban innét is circassiak és gyalogság által három órai harcz után kiüzetett, mely alkalommal sok fegyvert és lovat hagyott hátra. Az elfoglalt erőditmények török csapatok által szállattak meg, s a Trajana ut most török kézben van. A Sipkaszorosban az ágyu és puskaharcz hevesen folytattatik.**

London, szept. 14. A „Times" jelenti Radisevóból, f. hó 12-éről: Négynapi ágyuzás után az oroszok és románok tegnap a derékhadból megtámadták Plevnát. Zotoff IV. hadteste 20.000 emberrel, Imeretnszki és Szkobeleff vezetése alatt szélső balról támadt. A töröknek 14 erős, viárkokkal összekötött védmüvök volt. Szkobeleff tábornok, kit a törökök megtámadtak, visszaverte s azután ő támadta meg azokat, de a sánczokból rája irányzott rettentő tüzelés miatt két óra hosszáig egy lépést sem tehetett előre. Ujabb támadásra ösztönözte csapatait, de eredménytelenül, mivel egy tapodtat sem nyert. Valamivel egy óra előtt Zotoff dandára, támogatva egy másik dandár által, megtámadta a központi védmüvet, de visszaveretett. Azután tizenkét orosz zászlóaljjal ujitotta meg a támadást, de egy órai borzasztó öldöklés után ismét visszaveretett.

Egyidejüleg a románok három meghiusult rohamot intéztek az alább fekvő védmüvek ellen. Esti 5 órakor a támadás az egész vonalon meghiusult. A „Times" tudósitója egész eddig volt szemtanuja az ütközetnek. Tudósitó igy folytatja: Később a császár visszatért a főhadiszállásra. A czár hadsegéde ma reggel azon jelentést tette, hogy tegnap esti 7 órakor két orosz dandár bevette azon védmüveket, melyektől délután a románok visszaverettek, és a törökök egy visszatámadása után bevették a griviczai védmüvet is. A nagy tettet az arhangeli ezred vitte véghez. E védmü részben uralkodik a többi védmüvek fölött. További támadás csak rendszeres ostrom által történhetik, mert még a legutolsó orosz tartalék is a tüzben volt. Az oroszok gyanitható vesztesége holtak és sebesültekben 5—6000 ember.

BUKAREST, szept. 12. Az „Egyetértés" távirata.) **Azon hir kering, hogy a törökök 11-én Bjelát bevették. Részletek hiányoznak.**

Bécs, szept. 14. A „Pol. Corr."-nek a következőket távirják mai kelettel Bukarestből: A griviczai védmü bevételénél a román hadsereg kitüntette magát. Az orosz császár szemei előtt két támadás visszaveretett; a harmadik roham alkalmával a sánczokat megmászták ostromlétrákkal. A harmadik és negyedik román hadtestet leginkább önkéntesek képviselték, kik 269 halottat és 1051 sebesültet vesztettek. F. hó 12-én a törökök megkisértették a Griviczavédmüvet visszavenni, de nagy veszteséggel visszaverettek. Folyó hó 12-ike óta a többi védmü Griviczából ágyuztatott. Közel van Plevna bevétele. — Nagyobbrészt könnyü sebesülések estek. Az oroszok nagy veszteségét Szkobeleff tulheves támadása okozta. A sebesültek zömét Turnu-Magurellibe szállitották, hová a legkiválóbb bukaresti orvosok elutaztak. — A kormány f. hó 13-án a „Bank Roumain"-nel egyezséget kötött az okt. 1-én Párisban esedékessé váló ötperczentes járadékszelvények fizetésére nézve. A londoni Sternféle szelvények kifizetése szintén utalványoztatott a „Bank Roumain" által.

Bukarest, szept. 12. (Az „Egyetértés" távirata). Sisztovából tegnapról jelentik, hogy az oroszok részéről történt kémszemle alkalmával meggyőződtek, hogy Plevnánál a keleti homlokzat minden egyes pontja meg van erősitve. Biztos értesités szerint Plevna három hónapra el van látva élelemmel. Itt ma az a hir szárnyalt, hogy a törökök 11-én a Jantrát átlépték és este 6 órakor Bjelát elfoglalták volna. A trónörökös Bjela és Sisztova közt állitólag erős állást foglalt.

Konstantinápoly, szept. 14. Szulejman pasának egy távirata a következőket jelenti a **Sipkaszorosból,** f. hó 14-éről: Tegnap az ágyuharcz nagyon élénk volt; több orosz ágyu leszereltetett és számos orosz tüzér elesett. Most hallgatnak az orosz ütegék. Szulejman a törökök napontai veszteségét 5 sebesültre, a tegnapit azonban 3 halottra és 10 sebesültre teszi.

Mukhtár pasának egy f. hó 13-iki távirata jelenti: Az ellenség 16 zászlóalj, 6 lovasezred és 4 ütegből álló haderővel Csád falunál megtámadta a török jobbszárny előőrseit. Több órai harcz után az oroszok megverettek s a törökök által üldöztetve visszavonultak ucstepei sánczaik mögé. A törökök vesztesége 10 halott és 17 sebesült, az oroszoké ötannyi volt.

Zágráb, szept. 14. Az országgyülésben ma megkezdődött az uzsoratörvény tárgyalása. Mellette szóltak Vidrics előadó, Jakics és Kamenár; ellene Lorkovics és Folnegevics. Holnap folytatják az általános vitát.

Bécs, szept. 14. A képviselőház mai ülésen az adóreform fölötti általános vita folyamában szólt Kronavetter, Scharschmid és Schöffel; azután a pénzügyminiszter emelt szót, hangsulyozván annak szükségességét, hogy a jövedelmi adó nyomasztó rendszere megszüntetendő. Legközelebbi ülés holnap.

Drezda, szept. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Özvegy Mária királyné ma meghalt.

Miramar, szept. 14. (Az „Egyetértés" távirata.) Rudolf koronaherczeg ma regg. 7 órakor a „Miramar" hajón megérkezett és Rainer főherczeg által fogadtatott. A tisztelgésnél jelen voltak a helytartó, Petz altengernagy, Monfroni hajóparancsnok és herczeg Wrede tengerészhadnagy, kik a koronaherczeget a vasutállomásig kisérték, hannan a gyorsvonattal Bécsbe utazott.

Páris, szept. 14. (Az „Egyetértés" távirata.) Mac-Mahon választási nyilatkozata 13 millió példányban nyomatik. A porta a szétküldésre 8 napi határidőt kér. A „Français" fogja a nyilatkozatot legelőször közölni.

Bécs, szept. 14. Magyar földteherm. kötvény 77 50 Salgó-Tarján 8?.—. Magyar hitel 200.50 Magyar záloglevél 90.75. Erdély 110 50 Magyar keleti vasut 67.—. Magyar sorsjegy 83.75. Magyar földhitel —.—. Magyar vasuti kölcsön 98.25 Anglo magyar —.—. Franko-magyar bank —.—. Alföld 120.50. Magyar északkeleti vasut 118.—. Kel.-vasuti elsőbbségi kötv. 65.—. Tiszai vasut 197.—. Municipal-bank —.—

Bécs, szept. 14. Hitelrészv. 224.75 Galicziai 253.50 Államvasut 284 50. Rente 65.50. 1860-as 112.50. 1864-es 135.50. Ezüst 104.60. London 117 55. Unio-bank —.—. Általános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 112.—. Lombard 85 50. Tramway —.—. Hitelsorsjegy 165 50. Napoleond'or 942.$\frac{1}{2}$. Arany 5 64. Frankfurt 57.—. Porosz pénzutalvány 57 75. Török sorsjegy 14.50. Angol épitőbank —.—.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés az ipar állásáról Budapesten.

A hét szembetünő változást nem tett az ipar helyzetén, s ha mégis, inkább valamivel hátrább, mint előbbre vitte. A nyár végén évenkint megujuló házi munkák, szobafestés, kályharakatás, asztalos, kárpitos, bádogos és lakatos munkák most sem hiányoznak, de ujak már alig merülnek föl a jövő hetekben. A ruházati ipar lendülete is megállni látszott a kész munkák vételét illetőleg, mire nem csekély befolyást gyakorolt az ismét melegre vált idő, hanem a megrendelések férfi és női ruhákban szaporodnak.

A divatárusok is közel vélik lenni a tömegesebb vételek idejét. A szücsök szorgalmasan dolgoznak télire; megrendelések még alig észrevehetők. Az épitési ipar ősszel soha sem szokott virágzásnak indulni, az idén kétszeresen nemmel az egész tavasszal és nyáron jóformán csak pangott; az épüfélben levő házakkal sietnek, hogy a novemberi beköltözés megtörténhessék. Könyvkötők, könyvkereskedők és nyomdászok e héten meglehetős keresetnek örvendettek, kivált a könyvkereskedők, kiknek most van a legnagyobb üzleti időszakuk.

A malomipar középszerü erővel halad.

Malmaink kitünősége mellett nagy mennyiségü gabona örletését el lehet végezni ½—¾ erővel, kádárok, kosárkötők folytatják munkáikat, ők nem szükölködnek mostanában megrendelésekben.

Gazdasági szerekben szintén történnek bevásárlások, a vidékre ilynemükből sokat szállitanak, de nem nagyobb és költségesebb gépeket, csak egyszerü eszközöket.

A városi munkák maholnap ki lesznek meritve, nem mintha a programm járna végére, hanem, mert az ősz az utiépitési, kövezési, csatornázási munkáknak nem kedvez; — örömmel jelenthetjük, hogy egy nagy mü s a közraktár kiépitése nem sokáig várat magára, mert a vállalkozó angol czég és a főváros megjegyzése a föltételekben igen valószinü, a főváros különben szeptember 17-én tartandó árlejtésen még következő munkákat fog kiadni: az I. kerület városmajor-iskola kék golyó utczák. a VII. ker. százház telep az V. ker. Clotild utcza kikövezését és csatornázását; az I. ker. svábhegyi fogaskerekü vasuttól a zugligetbe vezető ut kiépitését. Az irásbeli ajánlatok a lipót-utczai uj városházban I. emelet a tanácsi II. ügyosztály helyiségében fognak tárgyaltatni.

Gabna-tőzs. Finom buza jó kereslet mellett tartós szilárd áron körülbelül 10.000 mm. adatott el, közönséges hanyalott volt, s 10 krral olcsóbban kinálnák a tulajdonosok. A többi gabnafajban szilárd árjegyzések mellett a forgalom tartósan jó. A határidőüzletben a jegyzések valamivel emelkedtek: Buza őszre 11.17—11.25 tavaszra 11.27—11.35, tengeri, bánsági május—juniusra 7.17—7 22; zab őszre 6 64 6 75, tavaszra, 7.14—7 22; káposztarepcze szeptemberre 19 38—19 50.

Értéktőzsde. A forgalom ma igen élénk volt és terjedelmére nézve mindinkább növekvő, az irány pedig szakadatlanul emelkedő. Mindennap ujabb és ujabb forgalom fejlődik, már igen elhanyagolt értékekben és a tőzsde közönség annál inkább szaporodik, minél tovább halad az emelkedő irány. Az előtőzsdén osztr. hitel részv 125 80 után 125 40-en voltak és végre rohamosan 126 80-ra emelkedtek, magyar hitel részv 201 50-en voltak forgalomban. A déli tőzsdén viharos haussé fejlődött; osztrák hitel részv 228,5 -ig magy. hitel részv. 203-ig emelkedtek. Tak. hitel részvények 14-en, Ganz részv. 178-ig, Athenaeum rész. 255-ön, közp. tak. pénzt. r. 32.50-en, p. közuti vasut r. 177-en, Drasche részv. 45-ön eszközöltek kötéseket. Vasutak között igen élénk üzlet mellett: magy. északkeleti részv. 118.50—119-en, alföldi vasut részv. 119-en, kassa-oderbergi részv. 114-en. magy. nyugati részv 111 és 112.50-en, erdélyi vasut részvények 106-on, déli vasut részv. 87-ig kerültek forgalomba, Befektetési értékek körül: magy. kincstári utalványok 104 és 104⅛-on, magy. földhitel int. záloglevelek 91-en ugyanazok arányban 99,50-en, erdélyi földteherm. kötvények 75-en keltek. valuták lanyhák: markjegyek 57.6 - 57.80. ezüst 104.85-ön

A hivatalosan jegyzett árak különben lapunk utolsó oldalán vannak.

A biharmegyei gazdasági egylet által N.-Váradon rendezett kiállitás iránt nyilvánuló közöny miatt panaszkodik a „Bihar". Daczára a kiállitók buzgalmának, melylyel a legérdekesebb csoportozatokat rendezik el közszemlére: a termek mégis mindég konganak az ürességtől, s a teremőr senkitől sem háborgatva ásitgathat bele a semmibe. — Pedig a kiállitás igen sok érdekest és tanuságost tüntetett fel, ugy, hogy nem csupán szakemberek, de szórokozni óhajtó laicusok is élvezettel tölthettek volna egy pár perczet, a Gobóczy ur által kiváló gonddal és csinnal elrendezett különféle tárgyak tömkelegei között. Méltó figyelmet kelthettek például: Kovács Ferencz és fia szelelő rostagépe s ruhamángorlója csavarral és hajtó kerékkel. Andrányi s fia konkolytisztitó gépe, Stettner által kiállitott több hordó, s Perge István több kapáló ekéje és sorvető gépei, melyek mindannyian helybeli productumok. Budapestről Sütő Ferencz szelelő rosták, Mosonyból pedig Kühne Ede sorvető gépet küldött. — A gyümölcs kiállitásból érdekesek voltak a gróf Csáky Sándor k.-szántói uradalmából beküldött kitünő szép és jóüzi alma, barczk, szilva, körte és szőlő csoportozat, melyek méltán vetekedtek a gazdasági egylet telepéről kiállitott hasongyümölcsökkel. Gobóczy Károly 70 féle krumplicsoportozata s izletes fajdinnyéi méltó érdeklődést kelthetnek épen ugy, mint Micskó Eleonóra karalábéi, Tóth Imre helybeli kertésztanitó finom dinnyéje s paradicsoma, Püspökiből Ruff Sebő almái s czitromja, Mező-Keresztesről Wagner Soma körte, alma, baraczk, szilva és hagyma csoportja. Bámulást keltett még Grosz Nina és Gizella k. a. csinált virágja, mely ügyes kezekre mutatott, még inkább B.-Diószegről Czerovszky Ernesztina k. a. himzései, melyek a legnagyobb finomság mellett a legjobb izlésre engedtek következtetni. Gokóczy Piroska k. a. is, a ki rendesen meghozza kézimunkáival az érdekességet, ez alkalommal ügyesen készitett kákabélvirágot mutatott be. — Kalmár Ferencz diószegi tanitó érdekes papondekli tárgyakat küldött be s ezekkel együtt a vezetése alatt álló iskola növendékei által ügyesen készitett harasztárgyakat. — Neje téli kovászos ugorkát mutatott be, melyből egy nagy üveg ára 2 frt. Figyelmet keltettek végül Markovics Pál különféle dohányfajai, Holnapy Józsefné franczia salátája, Vágó Teréz és Kemenczky Miklósné több rendü izletes befőtje.

A m. kir. államvasutak 1876. évi üzleti jelentése most hagyta el a sajtót és küldetett szét. Kiveszszük a jelentésből a leglényegesebb adatokat. Az államvaspálya vonalhossza a megelőző üzletévhez képest 1876-ban 2.439 kilométernyi többletet mutat ki. Ez év folyamában üzletbe uj vonalak nem vétettek; a meglevő vonalakon azonban megnyilt három uj állomás, „Jászfényszaru", „Sajó-Ecseg", „Ajnácskő-Söreg". A vasut bevételei a mult évben 6.788,693 frtot tettek; a kiadások pedig 4.960,834 frtot. Tehát az országgyülés által megszavazott 5.136,355 frttól 175.520 frt takarittatott meg. Az előirányzathoz képest azonban az eredmény kedvezőtlenebb lett 811.306 frttal. A szállitási bevételek kedvezőbbek a garamberzencze-selmeczbányai vonalon és a gömöri ipar vasutakon; kedvezőtlenebbek a másik kettőn: az északin és délin. A személyforgalomra nézve az igazgatóság feljegyzései szerint: csökkent e forgalom az északi vonalon 9.16 százalékkal, a déli vonalon 29.04 százalékkal ellenben gyarapodott. A külföldi forgalom eredménye volt: összesen 93.094 tonna. — A vasut járműátlaga nem változott; uj vonatut tanulmányoztatott a budapesti összekötő vasut fővonalából kiágazó sertés-hizlaldai szárnyvonal folytatólagos csatlakozása a cs. kir. szabad. osztr. államvasut vonalához, és pedig külön Budapest, s külön Czegléd felé. E vonalak épitkezése iránt azonban intézkedés a mult évben még nem történt.

Napirend.

(szeptember 15.)

Naptár. Szombat. Kath: Hildegárd. Prot: Nicodem. Görög-orosz 3. Authim Izrael: 8 Sab. Tesabe. — Napkél 5 óra 38 peczkor. Nyukszik 6 óra 12 perczkor.

A képviselőház ülést tart d. e. 11 órakor.

Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Földmivelés ipar és keresk. miniszter fogad d. u. 4 órakor.

Herczeg Pálfy-féle sorsjegy huzása.

Térzene az Erzsébettéren d. u. 4 órától.

Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben" válogatott uj darabokkal, este 8 órától kezdve.

A gabonáshajók forgalma

Megérkezett Budapestre. Weisz Jakab „Anná"-ja, megrakva Tolnán Freund Jakab és fia számára 240 tonna buzával, 10 tonna tengerivel. — Gerstl és Kauszer „Ádám"-ja, megrakva Tolnán Strasser és Löbl számára 174 tonna buzával. — Staber Ligót „Mórisz"-a, megrakva Dunaföldváron saját számlájára 109 tonna buzával. — Braun Ignácz „Szává"-ja, megrakva Dunaföldváron Weiszman Mórisz számára 174 tonna buzával — Herez Herman „Évá"-ja, megrakva Adonyban Klein számára 140 tonna buzával. — Herez Herman „Adony"-ja, megrakva Adonyban Freund Jakab és fia számára 130 tonna buzával. — Fischer Zsigmond „József"-e, megrakva Solton Freund Jakab és fia számára 160 tonna buzával. — Freund és Trebitscher „Mariská"-ja, megrakva Torzsán Hirsch Lajos számára 180 tonna buzával. — Trebitscher Ignácz „Esztergom"-ja, megrakva Solton Herczmann számára 175 tonna különfélével.

Kivonat a hivatalos lapból.

(szept 14.)

Árverések a vidéken. Malkusz György 1845 frt oct. 12. Majomba. — Varga Pál 2388 frt oct. 24. Acson. — Lovász Mária 3459 frt oct. 16, Mocsonokon. — (Nyitra). — Pleszkán Teréz 1118 frt oct 19. Pacsér. — Hertel János 1257 frt oct. 16, Bzincz (Nyitra) – Czere Sándor 1820 frt szept 19. Csajágon. — Balog Anna 8000 frt szept. 24. Gógonfán (Sopron). Sztojkovics Koszta 1500 frt okt. 3. Versetz. Dechet Tamás 1450 frt. oct. 15 Felső-Behincz (Nyitra) Tabi Éva 1206 frt. oct. 20. Pécs. Bahnwég Henrik 1760 frt. szept. 3. Vojtek. — Fromm János 2352 frt. szept. 25. Dollatz (Módos) — Szlovitsák Mihály 1047 frt. szept. 18 Alsó-Német. — b. Vay Alajos 135,050 frt. nov. 15. Bánréven. Ehik Mihályné 2515 frt. szept. 24. Nagyvárad. — Arzt Karolina 8400 frt ozt. 8. Brasso. — Könözsi András 2600 oct. 19. Ebed. — Kozacsek József 3584 frt szept. 29. N.-Várad.

Csődök: Ludwig Dániel beszterczei rőföskereskedő ellen. bej. decz. 31. perügyelő Dr. Filkeni Tivadar.

Pályázat. A kabolapójanai kohóhivatalnál ellenőrködő hivataltiszti állomásra.

Budapesti szinlapok.

Szombat, szeptember 15-én.

NEMZETI SZINHÁZ

FIDELIO.

Nagy opera 2 felvonásban.

Személyek:

Fernando	Tallián
Pizárro	Láng
Florestán	Pauli
Leonora	Nagyné B. I.
Rocco	Kőszeghy
Marcellina	Nádayné
Jaquino	Zajonghy
1-ső) tiszt	Vincze
2-ik) tiszt	Szalai
3-ik) tiszt	Perron

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Soldosné Luiza assz. vendégjátékául:

Kisasszony feleségem.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Palaméd	Együd
Hannibal	Solymosi
Frikkel	Kápolnai
Petersop	Tihanyi
Márzsolén	Soldosné L.
Avelin	Horváth
A polgármester	Karikás

Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten szept. 14 2.47 m. 0 fölött tiszta.
Pozsonyban szept 14. 2.39 2. m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten szept. 14. 0 57 m. 0 fölött felhős.
Szatmáron szept. 14 0 30 m. 0 fölött felhős.
Tokajban szept. 14. 0 17 m. 0. fölött felhős.
Szolnokon szept. 14. 0 07 m. 0 fölött felhős.
Szegeden szept. 14. 0.55 m. 0 fölött száraz.
Aradon szept. 13 0.97 m. 0 alatt felhős.
N.-Becskerek, szept 0.30. 0.60 0. m. 0 alatt száraz.
Bezdánnál szept. 10 2.27 m. 0 fölött felhős.
Verbászon szept. 10. 1.79 m. 0 fölött felhős.
Eszéken szept. 14 2.12 m. 0 fölött száraz.
Sziszeken szept 14 1.10 m. 0 fölött száraz.
Mitroviczon szept. 13. 0 76 0 fölött száraz.
Zimonyban szept 13. 2.59 0 fölött száraz.
Ó-Orsován szept. 13. 1 78 m. 0 fölöt száraz.
Barcson, szept. 14. 1 66 m 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései. (HIVATALOS.)

Gabona árak *1877. szeptember 14.*

BÚZA	ó vagy uj	Hangulat	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
				frtkr.—frtkr.		frtkr—frtkr.
bánsági	uj	lanyha	75	—.— —.—	76	10.65 – 10.75
"	"	"	77	10.65—11.—	78	11.10—11.25
"	"	"	79	11.35—11.50	80	11.55—11.65
tiszav.	"	"	75	—.— —.—	76	11.20—11.30
"	"	"	77	11.40—11.60	78	11.75—11.85
"	"	"	79	11.95—12.—	80	12.05—12.10
pestv.	"	"	75	—.— —.—	76	10.60—10.75
"	"	"	77	10.85—10.95	78	11.10—11.20
"	"	"	79	11.30—11.40	80	11.50—11.55
fehérm	"	"	75	—.— —.—	76	11.10—11.20
"	"	"	77	11.30—11.50	78	11.65—11.75
"	"	"	79	11.85—11.90	80	11.95—12.—
bácskai	"	"	74	—.— —.—	73	—.— —.—
"	"	"	76	—.— —.—	75	—.— —.—

	hektoliter		Hangulat	frtkr.—frtkr.
ROZS . . .	70—72	után	csendes	7.70—7.90
ÁRPA takarm.	60—62	"	szilárd	6.75—7.50
" maláta	62 63.7	"	"	7.70—8.60
[illegible]	[illegible]—40.1	"	"	6.45—6.65
[illegible]	74.7	"	lanyha	7.05—7.10
" másnemü	72.8	"	"	6.95—7.—
ZAB . . . nélkül		"	szilárdabb	— —
REPCZE, fekete		"	"	18 6/8 19.
" bánáti		"	"	—.— —.—
KÖLES		"	"	—.— —.—

Különféle termények.

Heremag	szilárd	magyar 50—105 p. á.
Disznózsir	csendes	pesti 66.—66.50
Szalonna	lanyha	56.50 p 57 — kr. á.
Faggyu	szilárd	— p. 54—55. frt a.
Szilva	[illegible]	24.——25.—
Dió	szilárd	—.——— kr.
Gubacs	szilárd	34.—36
Hamuzsir	lanyha	feh. — —, kékes —.—
Borkő	szilárd	70.—71.— kr.
Méz	csendes	nyers 32 sárga csurg. 37.50
Viasz	szilárd	rozsnyói 156
Szesz	csendes	33.——33.50 kr.

Befizet	Kötvények:	Adva	Tartva	Leszám. kamat
100	Magyar vasuti kölcsön 120 frts	98.75	99.—	
120	Gömöri államvasuti záloglevél	—.—	—.—	
	Magyar sorsjegy kölcsön	82.—	83.—	
	1871-ik magyar államkötvény	—.—	—.—	
	1872-ik "	—.—	—.—	
	1874-ki m. k. kincst. ut. [illegible] oz.	103.75	104.25	
	Földteherm. kötvény magyar	76.75	77.50	
	" " 1867. zár.	76.75	77.50	
	" " temesi b.	77.—	78.—	
	" " 1867. zár.	77.—	78.—	
	" " horv.-szl.	—.—	—.—	
	" " erdélyi	75.—	75.50	
	Szőlőváltsági kötvény 100 frts	76.25	76.50	
	1871. pestvárosi kölcs. 6%	87.75	88.—	
	Biztosítások:			
200	Első magyar biztosító társaság	1525.—	—.—	
100	Haza, életbiztosító társaság	—.—	—.—	
100	Pannonia, viszontbiztos. társ.	385.—	390.—	
300	Pesti biztosító intézet	72.—	72.50	
	Vasutak:			
200	Pécs-barcsi vasut	—.—	—.—	
200	Pesti közuti vaspálya társaság	176.50	177.50	
100	Budai "	12.—	14.—	
200	Ujpest-Rákospalotai lóvonatu	—.—	—.—	
200	Alföld-Fiumei	119.50	120.50	
200	Észak-keleti	119.—	119.50	
200	Magyar-keleti	—.—	—.—	
200	Első erdélyi	106.50	107.50	
100	Déli vaspálya-társaság	—.—	—.—	
80	Budai hegyipálya	50.—	51.—	
	Bankok:			
100	Municipális hitelbank	16.—	17.—	
100	Angol-magyar bank	—.—	—.—	
200	Magyar általános hitelbank	202.75	203.—	
200	Franco-magyar bank	—.—	—.—	
160	Magyar által. földhitelrészv.-t.	14.50	15.—	
80	Kisbirtokosok földhitelintéz.	43.—	45.—	
100	Takarék- és hitel-egylet	—.—	—.—	
100	Budai-óbudai népbank	—.—	—.—	
200	Iparbank	115.—	116.—	
500	Budai kereskedelmi bank	—.—	—.—	
200	Pesti "	550.—	555.—	
100	Pesti iparbank	39.—	40.—	
50	Pest-budai kézműves-bank	51.—	53.—	
200	Birodalmi tisztiegyl. m. hit. int.	—.—	—.—	
	Takarékpénztárak:			
60	Gödöllői takarékpénztár	—.—	—.—	
100	Országos központi	82/75	83.75	
1000	Pesti I. hazai	2250.—	—.—	
100	Pest-Budai fővár.	297.—	300.—	
100	Pest-külvárosi	50.—	54.—	4
14	Szent-Endrei	—.—	—.—	4
90	Ujpesti	—.—	—.—	4
	Malmok:			2
500	Concordia-gőzmalom	372.—	375.—	8

Befizet		Adva	Tartva
200	Erzsébet-gőzmalom	194.—	196.—
160	Luiza-gőzmalom	178.—	179.—
200	Molnár- és sütő-gőzmalom	314.—	316.—
500	Hengermalom	655.—	665.—
300	Victoria-gőzmalom	282.—	284.—
500	Első budapesti gőzmalom	900.—	910.—
1000	Pannonia-gőzmalom	[illegible]	910.—
	Különféle iparpapirok:		
80	Építőtársaság, Pesti	—.—	—.—
500	Serfőzöde, I. magyar	255.—	260.—
200	Sertéshizlaló	140.—	145.—
200	„Athenaeum" könyvnyomda	255.—	260.—
500	Pesti "	470.—	480.—
200	„Franklin-Társulat"	—.—	—.—
500	Ganz-féle vasöntöde	178.—	180.—
200	Gschwind-féle szeszgyár	205.—	207.—
210	Kereskedelmi epület	480.—	500.—
200	Gyapjumosó és bizom. I. magy.	135.—	—.—
100	Salgó-Tarjáni kőszén	80.—	82.—
100	" vasöntöde	70.—	—.—
200	Schlick-féle vasöntöde	80.—	82.—
200	Sóskúti kőbánya-társaság	—.—	35.—
200	Spodium és csontliszt	185.—	188.—
500	Szeszgyár, I. magyar	—.—	—.—
200	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	42.—	45.—
200	Általános Waggon-kölcs. társ.	—.—	—.—
105	Alagut-társaság	56.—	57.—
200	Tégla- és mészégető, ujlaki	25.—	26.—
200	Téglagyár, kőbányai	42.—	43.—
	Záloglevelek:		
	Magyar földhitelintézet 5%	91.—	91.50
	" járadékbárcza 5%	100.—	100.25
	" jelzálogbank 5½%	79.50	80.—
	" ált. földhiteltárs. 6%	—.—	—.—
	" " " 5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	89.—	89.25
	Kisbirtok. földhitelintézet 6%	84.50	85.—
	Elsőbbségek:		
300	Éjszakkeleti vaspálya 5%	68.75	69.—
300	Magyar galicziai vasp. ez. 5%	—.—	—.—
200	I. erdélyi vasp. 5% ez. frt 100	65.—	65.50
100	Budapesti lánczhid 6%	88.—	88.50
150	Budapesti malom 6%	—.—	—.—
	Pénznemek:		
	Császári arany	5.63	5.65
	Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.43	9.46
	20 frankos arany	9.43	9.46
	Osztrák és magyar ezüst	104.25	104.75
	Porosz pénztárjegy	57.70	57.80
	Váltók:		
	Augsburg 100 délném. frt után	—.—	—.—
	M. Frankfurt 100 din. frt után	57.—	57.10
	Hamb. 100 din. bir. Mark után	57.—	57.10
	London 100 font Sterling után	117.40	117.80
	Milano 100 Lir. n. lit. (fre) után	—.—	—.—
	Páris 100 franc után	46.80	46.90

A bécsi tőzsde árjegyzései.

szeptember 13.

	Adva	Tartva
I. Osztrák államadósság.		
Egys. jár., jegyekb. máj.—nov. 5%	65.30	65.45
" ezüstben jan.—jul. 5%	68.—	68.20
Sorsolással 1839-ből egész sorsjegy pp.	320.—	322.—
" 1860-ból 100 frtos 5%	119.50	120.50
" 1864-ből 100	134.—	134.50
II. Földtehermentesítési kötvény.		
Horvát-tótországi 5%	—.—	—.—
Erdélyi 5%	74.50	74.75
Temesi Bánság 5%	77.50	78.—
Temesi 1867-iki sorsol. záradékkal	77.—	78.—
Magyar 5%	76.50	77.50
" 1867-iki sorsol. záradékkal	76.50	77.50
III. Magy. közkölcsönök.		
Dunaszabályozási 5% 100 frtos	104.30	104.70
Magy. vasuti 120 frt (80) frk) 5%	98.—	98.25
Gömöri záloglevél 5% 150 frt	—.—	—.—
Magyar nyeremény 100 frt	82.25	82.75
" " 50 frt	82.—	82.50
" szőlődézsma vált. 100 frt	75.50	76.—
Pest városi 6%	—.—	—.—
IV. Bankrészvények.		
Ang.-osztr. b. 200 frtos 120 frt bef.	111.75	112.25
Angol-magyar bank 100 frt 40%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet 200 frt 60	—.—	—.—
Keresk. és iparhitelintézet 160 frt	220.25	220.75
Magyar általános hitelint. 200 frt	199.50	200.—
Pesti kereskedelmi bank 500 frt		
Alsó-ausztriai leszám. bank. 500 frt	715.—	—.—
Franco-osztrák 100 frt	—.—	—.—
Franco-magyar 200 frt	—.—	—.—
Magyar ált. municipalis 200 frt 40	—.—	—.—
Osztrák nemzeti bank	857.—	860.—
Uniobank 200 frt	74.25	74.75
V. Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt	117.—	118.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	376.—	378.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	135.—	138.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	112.75	113.25
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	106.—	—.—
Állampálya 200 frt pp.	282.—	283.—
Déli pálya 200 frt	74.50	75.50
Tiszai pálya 200 frt	197.50	198.50
Magyar-gácsorsz. első pálya 200 frt	100.50	102.—
" észak-kel. pály 200 frt ez.	117.50	118.50
" keleti pálya 200 frt	—.—	—.—
" nyug. székesf.-grácz 200 frt	111.—	112.—
Bécsi Tramway 200 frt	110.—	111.—
VI. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelintézet sorsj. 5%	104.—	105.—
" 33 éves visszafizetés 5%	88.50	88.75
Nemzeti bank o. é. 5%	97.35	97.55

	Adva	Tartva
Magyar földhiteltárs. 34 év 5½%	—.—	—.—
" földhitelintézeti 5½%	90.75	91.25
" kereskedelmi bank 23 év	—.—	—.—
VII. Elsőbbségi kötvények.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt. ez 5%	69.—	69.50
Báttaszék-Dombovár 200 frt ez. 5%	64.50	65.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	81.—	82.—
Kassa-oderbergi 200 frt	72.25	72.75
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	65.25	65.50
Állampálya 500 frank 3%	150.—	152.—
" 1867-iki 3%	—.—	144.75
" 200 frt 5%	—.—	144.25
Tiszavidéki 5%	80.70	81.—
Magyar észak-keleti 300 frt 5%	68.—	68.25
" keleti 300 frt 5%	—.—	—.—
" nyugoti 200 frt 5%	67.75	68.25
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	63.—	63.50
Károly Lajos pálya 300 frt II. kib.	99.—	99.50
VIII. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	165.25	165.75
Clary 40 frt pp.	29.25	29.50
Dunagőzhajózási társ. 100 frt pp.	93.—	93.50
Innsbruck városi 20 frs	17.—	17.50
Keglevich 10 frt	12.75	13.25
Krakkói sorsjegy kölcsön 20 frt	14.50	15.—
Budavárosi kölcsön 40 frt	28.75	29.25
Pálffy 40 frtos pp.	30.50	31.50
Rudolf alapitvány 10 frt	13.50	14.—
Salm 40 frt pp.	38.50	39.—
Salzburgi díjsorsjegy 20 frt	15.—	15.50
St-Genois 40 frt pp.	33.—	35.
Stanislau városi 20 frt	19.50	20.50
Trieszt város 100 frt pp.	120.—	121.—
Waldstein 20 frt pp.	22.—	22.50
Windischgrätz 20 frt	27.75	28.50
IX. Váltók (3 hóra).		
Amsterdamra 100 frt holl. 3%	97.60	97.80
Augsburgra 100 mark 4%	57.20	57.40
Berlin 100 mark 4%	57.20	57.40
Mailand 100 tallér 5%	—.—	—.—
Brüssel 100 frs 2½%	—.—	—.—
Frankfurti 100 mark 4%	57.20	57.40
Hamburgra 100 b. márk 4%	57.20	57.40
Londonra 10 font sterling 2½%	117.85	118.15
Marseille 100 frank 3%	—.—	—.—
Páris 100 frank 3%	47.—	47.10
Pénzek árfolyama.		
Cs. k. arany	5.64	5.65
20-frankos arany	9.45½	9.46½
Orosz imperiale	—.—	—.—
Mária-Terézia-tallér	—.—	—.—
Ezüst	104.60	104.80
Egyleti tallér	—.—	—.—
Porosz péuztári utalvány	57.90	58.—

HIRDETÉSEK.

Az őszi- és téli idényre

ajánlja magát a **hatvani utcza** és **magyar utczával** szemben lévő

uri-, fi- és gyermek ruha-raktár

elegáns- és

olcsó öltözetek

brünni gyapjuszövetekből rendkivül olcsó áron, és pedig:

Szövetöltözetek	18 frttól	fölfelé
Salonöltözetek	25 "	
Felöltök	12 "	
Téli kabátok	15 "	
Nadrágok	6 "	

2—14 éves fi- és gyermeköltözetek a legjobb őszi-szövetből a legnagyobb választékban kaphatók.

Megrendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Hajlandó bizalomért tisztelettel esedezik

Leitersdorfer D. fia.

Bogdán József kocsigyára

Gyár: aradi utcza 5-ik szám.

Raktár: ország-ut 39-ik szám.

Budapesten.

Kocsigyáramat legujabban **gőzerő-müvek** és a hozzátartozó gépekkel felszerelvén, ezt az ország minden vidékéről szaporodó tisztelt vevőimnek azon kijelentéssel van szerencsém tudomására hozni, hogy most már a kocsi előállitásához szükségelt minden munka kivétel nélkül, még tengelyek készitése is az utolsó csavar-darabig, gyáramban végeztetvén, azon helyzetben vagyok, hogy kocsijaimat az eddiginél **még jutányosabb** árért bocsáthatom eladásba, s fogadhatom el az azokra teendő megrendeléseket.

Egyszersmind tisztelettel jelentem, hogy gyáram- és raktáramban különféle szerkezetü kocsi **nagy számban áll készen eladásra.**

Bogdán József.

SALYCYLSAV-KÉSZITMÉNYEK,

pipere-czikkek.

Kielhauser H. okl. gyógyszerésztl és illatszer-gyárostól Grác.ban.

A Salicyl-sav a drezdai dr. Heyden vegytani laberatoriumából, azon felette kedvező eredmények után, melyeket a dr. Kolbe, dr. Neubauer, dr. Wagner stb. tanár urak kisérletei előidéztek, már világhirt vivott ki magának mint erjedést és rothadást akadályzó anyag, és nemcsak fényesen érvényesül mindennemü belső bajok ellen, hanem czélirányos összetételben még felülmulhatlan óvószer a bőrre, hajra és fogakra nezve. Antiseptikus hatásá különösen rendkivüli; megakadályozza a sérült szervek rothadását, s ezzel együtt eltünik az azzal járó kellemetlen szag is.

Salycyl-tolette-szappan	darabnak ára	50 kr.
Salycyl-toilette-viz	" "	70 "
Salycyl-fogpor	" "	50 "
Salycyl-fogpép	" "	60 "
Salycyl-szájviz	" "	60 "
Salycyl-hajkenőcs	" "	50 "
Salycyl-bintőpor (lábak izzadása ellen)	" "	50 "

Főraktára Magyarországra nézve: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten, király-utcza 7. sz.

Szabadalmazott

kettős-müködő

Borsajtót

és

szőlő zúzót

legjobb szerkezetüt, ugymint mindennemü

gazdasági gépet és eszközöket

jutányos áron ajánlja

Strobl, Baris és Kollerich

gépgyára,

Budapest, IX. ker. nyúl-utcza

14—16. szám.

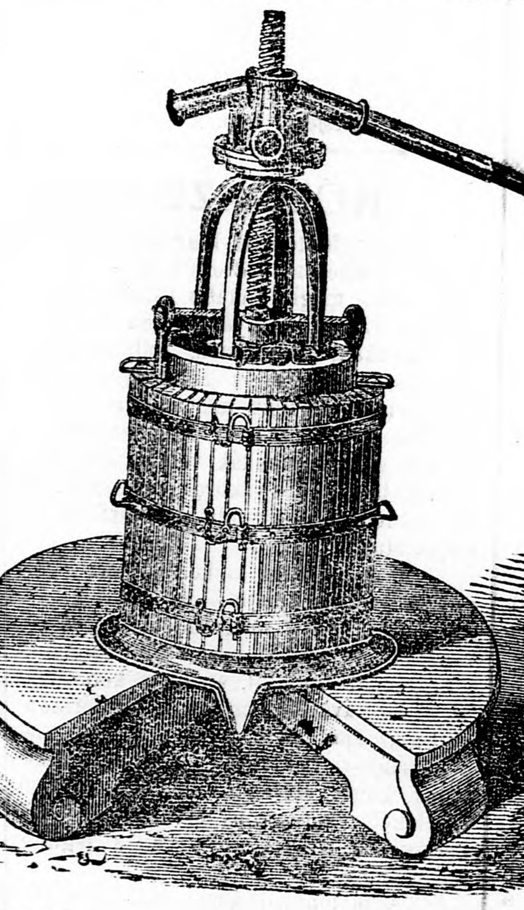

A THEATEREM

(Belváros: régi-póstautcza, a Szentkirályi-féle házban)

ma f. hó 15-én este ismét megnyilik.

Legfinomabb **chinai thea** jeles kávé: **fehér** és **fekete, külföldi borok** és **liqueurök** (szeszek) **csemegék,** a legolvasottabb **bel-** és **külföldi hirlapok,** diszesen és izlésesen berendezett termek.

Dietrich és Gottschlig

cs. osztr. és kir. magy. udvari szállitók.

Englisch breakfast — *Engglis Lunch*

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyogyit gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában akadályoztatnék,

BESENBEK A.,

gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint rendel: reggel 9—4-ig és este 7—8 óráig. Budapest, IV. ker. „Ferencziek bazára" II. lépcső I. em. 3. ajtó. Gyógyitási dij mérsékelt. Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek.

A komlókertben

a fővárosban

egyetlen magyar daltársulat

uj és jeles tagokkal megerősitve, naponként kedélyes szórakozást nyujt a t. cz. közönségnek és kér pártolást

A szünetek alatt ifju **Rátz Ferencz** jeles népzenetársasága játszik.

Boraimat különösen ajánlom a borhoz értő és tiszta bort inni kivánó közönségnek. Egyszersmind tokaji boraimat az üdülő betegek és gyengélkedők számára is.

PARRACH GÁBOR.

RÓTHBERGER JAKAB

ÁRJEGYZÉK

Rothberger Jakab

kir. udv. szállitó

URI-RUHATÁRÁBÓL

Budapest, váczi-utcza és Kristoftér szöglet 2 sz. I. emelet a „Nagy Kristofhoz."

Luster öltözetek frt 18, 20, 24 egész 30 frtig.
Vászon öltözetek frt 15, 18, 20, 25, 30 frtig.
Luster és orlean sakkok frt 5, 6, 7, 8 egész 10 frtig.
Luster és orlean Jakettak frt 12, 14, 16 egész 20 frtig.
Glott-Sakko és Jakettok frt 12, 14, 16 egész 25 frtig.
Nyári öltözetek teljes frt 18, 20, 24, 28 egész 40 frtig.
Nyári felöltő frt 8, 10, 12, 15, 18 egész 30 frtig.
Nyári kabátok hosszu aljjal frt 8, 10, 14, 18 egész 30 frtig.
Nyári kabátok kurta alakban frt 6, 8, 10, 13, 15 egész 26 frtig.
Salon-Jaketta fekete peruvienből frt 14, 16, 18, 20, 25 egész 30 frtig.
Salon járó-kabát, fekete peruvienből frt 18, 20, 24, 28 egész 40 frtig.
Jakettak, sötétszinüek frt 10, 12, 15, 18 20 egész 26 frtig.
Frack-kok fekete peruvienből frt 14, 16, 18, 20, 24 egész 40 frtig.
Papi talárok és felöltők frt 18, 20, 25 egész 35 frtig.
Vadászkabátok frt 8, 10, 13, 16, 20 egész 25 frtig.
Utiköpeny és havelo-k frt 20, 25, 28 egész 48 frtig.
Menesikoff-ok 18, 20, 24 egész 40 frtig.
Utazó gubák Steir-Loden-ből frt 11, 14, 16 egész 28 frtig.
Nyári nadrágok frt 5, 6, 7, 8, 9 egész 15 frtig.
Különféle mellények frt 2 egész 10 frtig.
Hálókabátok frt 8, 10, 13, 15 egész 25 frtig.
Gyermek öltözetek frt 6, 8, 10, 12 egész 24 frtig.

Továbbá minden kigondolható **uriruhák** minden **évszakra,** valamint minden alaku **Livréek** különféle **árakban s minőségben.**

NB. Nem alkalmas ruhák azonnal beceréltetnek.

RÓTHBERGER JAKAB

HIRDETÉSEK

e lap részére felvétetnek

a kiadó-hivatalban,

(himzó-utcza 1. sz. a,)

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

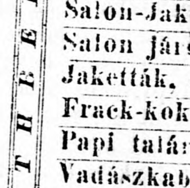

tehetetlenséget

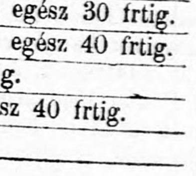

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszükűléseket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást,** a bujakóros **fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai** és **polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai főkórházban volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitasi társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz.

bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig,

este 7—8-ig.

1 150—

Várószoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mü: **„Az elgyengült férfierő"**, ennek soknemü okai és alapos gyógyitása. Ára 2 frt. 50 kr.

A

SCHLESINGER és WOHLAUER-féle

könyvnyomda.

Budapest, rostélyutcza, Károlykaszárnya 8-ik sz.

a legjobban szerkezett gyorssajtókkal, valamint a legujabb és legszebb betünemekkel ellátva, ajánlja magát a tisztelt közönségnek,

mindennemü nyomtatványok

legpontosb és legjutányosb elkészitésére.

Vidéki megrendelések ép oly szép mint helyes kivitel biztositása mellett gyorsan eszközöltetnek.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) .8 sz.